

ภาคผนวก ซ
หลักสูตรฝึกอบรบครู
ด้านการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

หลักสูตรฝึกอบรมครู
ด้านการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก
A Teacher Training Curriculum for Multigrade Instructional Management
in Small-sized Schools

Multigrade
Classroom

เกียรติภูมิ มะแสงสม
 นักศึกษาปริญญาโท
 สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
 ปีการศึกษา 2560

คำนำ

หลักสูตรฝึกอบรมครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มีจุดหมายเพื่อพัฒนาครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กให้มีความรู้ ความเข้าใจและทักษะการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพ การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นเพื่อออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมครู ด้านการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็กให้มีเนื้อหาครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ด้านการจัดชั้นเรียนในห้องเรียนแบบคละชั้น ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น และการจัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นให้ครูผู้สอนสามารถออกแบบวิธีการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมฉบับนี้ อีกทั้งยังให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรม

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา นิลากบาง ประธานกรรมการ ที่ได้กรุณาตรวจสอบเสนอแนะรวมทั้งเป็นที่ปรึกษาในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก ตั้งแต่เริ่มจัดทำโครงร่างของหลักสูตรฝึกอบรม จนเป็นหลักสูตรฉบับสมบูรณ์

เกียรติภูมิ มะแสงสม

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
หลักสูตรฝึกอบรมครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก	
บทนำ	270
ความเป็นมา หลักการและเหตุผล.....	270
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....	273
เนื้อหาของหลักสูตร.....	273
คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม.....	274
คุณสมบัติของวิทยากรดำเนินการฝึกอบรม.....	274
กระบวนการฝึกอบรม.....	275
หลักการฝึกอบรม.....	277
กิจกรรมการฝึกอบรม.....	278
แผนการฝึกอบรม.....	279
สื่อประกอบการฝึกอบรม.....	281
การวัดและประเมินผล.....	281
เกณฑ์การประเมินผล.....	281
สื่อและเอกสารประกอบการฝึกอบรมตามหลักสูตร.....	282
โครงสร้างของหลักสูตรฝึกอบรม.....	283
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้	
แบบคละชั้น	285
สื่อประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ 1	289
กิจกรรมที่ 1.1 เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อภิปราย เรื่อง การจัดการ	
เรียนรู้แบบคละชั้น.....	290
ใบความรู้ที่ 1.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น	291
ใบงานที่ 1.1 สรุปความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น	297
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การจัดการชั้นเรียนในห้องเรียนแบบคละชั้น	299
สื่อประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ 2	303
ใบความรู้ที่ 2.1 การจัดการชั้นเรียนแบบคละชั้น	304
.....

สารบัญ (ต่อ)

เนื้อหา	หน้า
ใบงานที่ 2.1 การจัดการชั้นเรียนแบบคละชั้น.....	308
กิจกรรมที่ 2.1 นำเสนอ อภิปราย การจัดการชั้นเรียนแบบคละชั้น....	310
ใบความรู้ที่ 2.2 การจัดการห้องเรียนแบบคละชั้น.....	311
ใบงานที่ 2.2 การออกแบบผังห้องเรียนแบบคละชั้น.....	315
กิจกรรมที่ 2.2 นำเสนอ อภิปราย การออกแบบผังห้องเรียนแบบ คละชั้น.....	317
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น.....	318
สื่อประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ 3	322
กิจกรรม 3.1 แบ่งกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สภาพปัญหา บริบทการ จัดการเรียนรู้แบบคละชั้น.....	323
ใบความรู้ที่ 3.1 แนวคิดการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น	334
ใบงานที่ 3.1 ผังปฏิบัติการจัดทำแผนและกำหนดการสอนแบบคละ ชั้นรายสัปดาห์.....	341
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การวัดและประเมินการจัดการเรียนรู้ แบบคละชั้น.....	349
สื่อประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ 4	352
กิจกรรมที่ 4.1 แบ่งกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สภาพปัญหา บริบทการ วัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น.....	353
ใบความรู้ที่ 4.1 แนวทางการวัดและประเมินการจัดการเรียนรู้ แบบคละชั้น.....	354
ใบงานที่ 4.1 การวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น	364
กิจกรรมที่ 4.2 นำเสนอ อภิปราย การวัดผลและประเมินผลการ จัดการเรียนรู้แบบคละชั้น.....	366
ภาคผนวก	369
แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการฝึกอบรม.....	370
แบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น.....	378
แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่เข้ารับการฝึกอบรม.....	381

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า	
1	แผนการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบคละ ชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก.....	279
2	สื่อและเอกสารประกอบการฝึกอบรมตามหลักสูตร.....	282
3	โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมครูด้านการจัดการเรียนรู้ แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก.....	283
4	แผนการอบรมหน่วยที่ 1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น	286
5	แผนการอบรมหน่วยที่ 2 การจัดการชั้นเรียนในห้องเรียนแบบคละชั้น.....	300
6	แผนการอบรมหน่วยที่ 3 การบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น.....	319
7	ตัวอย่างตารางเรียนระดับชั้น ป. 1 – 3 ตัวอย่างที่ 1.....	325
8	ตัวอย่างตารางเรียนระดับชั้น ป. 1 – 3 ตัวอย่างที่ 2.....	325
9	ตัวอย่างตารางเรียนระดับชั้น ป. 4 – 6 ตัวอย่างที่ 1.....	325
10	ตัวอย่างตารางเรียนระดับชั้น ป. 4 – 6 ตัวอย่างที่ 2.....	326
11	โครงสร้างเวลาเรียนในหลักสูตรสถานศึกษาที่ใช้แผนการเรียนรู้ แบบคละชั้น.....	327
12	หน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	328
13	หน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์.....	329
14	หน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์.....	329
15	หน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ).....	330
16	หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ.....	331
17	ตัวอย่างกำหนดการสอนรายสัปดาห์การจัดการเรียนรู้คละชั้น.....	336
18	ตัวอย่างเป้าหมายการเรียนรู้รายสัปดาห์.....	337
19	สัปดาห์นี้หนูเรียนอะไร.....	338
20	แผนการอบรมหน่วยที่ 4 การวัดและประเมินการจัดการเรียนรู้ แบบคละชั้น.....	350

บทนำ

ความเป็นมา หลักการและความสำคัญ

จากสภาพบริบทด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและอื่นๆ ที่เปลี่ยนแปลงส่งผลให้โรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีแนวโน้มปรับเปลี่ยนขนาดเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก (โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา) เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปีการศึกษา 2554 มีโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 14,638 โรงเรียน จากโรงเรียนทั้งหมด 31,225 คิดเป็นร้อยละ 46.83 ปีการศึกษา 2555 มีโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 14,816 โรงเรียนจากโรงเรียนทั้งหมด 31,116 คิดเป็นร้อยละ 47.62 ปีการศึกษา 2556 มีโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 15,386 โรงเรียน จากโรงเรียนทั้งหมด 31,021 คิดเป็นร้อยละ 49.60 และปีการศึกษา 2557 มีโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 15,506 โรงเรียน จากโรงเรียนทั้งหมด 30,922 คิดเป็นร้อยละ 50.15 จากข้อมูลทางการศึกษาข้างต้น เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ทรัพยากรที่ไม่คุ้มค่า ทำให้โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่มีปัญหา ดังนี้ 1) ด้านคุณภาพการจัดการศึกษาค่อนข้างต่ำ ดังจะเห็นได้จากผลการประเมินคุณภาพภายนอก พบว่าโรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนร้อยละ 2 อยู่ในระดับปรับปรุง ร้อยละ 67.91 อยู่ในระดับพอใช้ และร้อยละ 29.99 อยู่ในระดับดี 2) ด้านการบริหารจัดการ สภาพบริบทของการคมนาคมที่ผ่านมานับว่าไม่ค่อยสะดวกมากนัก รัฐบาลจึงจำเป็นต้องจัดตั้งโรงเรียนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของประชากรที่อาศัยอยู่ แต่ปัจจุบันความจำเป็นดังกล่าวได้ลดลงเนื่องจากการคมนาคมสะดวกขึ้น ประกอบกับประชากรมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้ขนาดของโรงเรียนปรับเปลี่ยนเป็นโรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มมากขึ้น 3) ด้านการเรียนการสอน พบว่า ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสภาพที่ครูไม่ครบชั้น และมีจำนวนนักเรียนน้อยในแต่ละชั้น ครูสอนไม่เต็มเวลา ไม่เต็มความสามารถเพราะมีภารกิจอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการสอนเป็นจำนวนมาก 4) โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่อยู่ในชุมชนขนาดเล็ก ประชากรมีฐานะยากจน ทำให้ไม่มีศักยภาพในการระดมทรัพยากรเพื่อนำมาช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้ 5 การขาดแคลนครู จำนวนครูไม่ครบชั้น ครูไม่ครบตามรายวิชาเอก ครูย้ายสถานศึกษาบ่อย ครูขาดขวัญและกำลังใจ และครูไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายได้ จึงส่งผลให้คุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กไม่เป็นไปตามเป้าหมาย (กระทรวงศึกษาธิการ, หน้า 5)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายและแนวทางการจัดการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กโดยนำการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนสำหรับผู้เรียนที่มีความแตกต่างด้านชั้นเรียน ระดับอายุ ระดับความสามารถ และวัฒนธรรมซึ่งเรียนอยู่ในห้องเรียนด้วยกันเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ปฏิบัติทั่วโลก เพราะสนับสนุนส่งเสริมให้มีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ และทักษะทางสังคม และเป็นแนวคิดสำคัญสำหรับการบริหารจัดการระดับประเทศอย่างคุ้มค่า โรงเรียนทั่วโลกมีการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นด้วยเหตุผลสำคัญสองประการ คือ ท้องถิ่นหลักปรัชญาการเรียนการสอนและเหตุผลด้านการบริหารจัดการศึกษา ความสำเร็จของห้องเรียนคละชั้น และผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนขึ้นกับเงื่อนไขที่เหมาะสม ได้แก่ ครูผู้สอนที่เข้าใจและสามารถจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้หลากหลายแบบในเวลาเดียวกัน การใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสม การวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้แบบคละชั้น และความเข้าใจของชุมชน ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้โดยการกำหนดนโยบายและการดำเนินการในทุกกระดับ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 5)

การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นเป็นวิธีการหนึ่งในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก การสอนแบบคละชั้นสามารถปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก การจัดการเรียนรู้คละชั้นเป็นวิธีการที่โรงเรียนจัดชั้นเรียนโดยรวมชั้นเรียน 2 หรือ 3 ระดับเข้ามาเรียนในห้องเดียวกัน เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียน ที่มีพื้นฐานความรู้ ความสามารถ พัฒนาการทางอารมณ์และประสบการณ์ที่แตกต่างกันมาเรียนในชั้นเดียวกัน ดังนั้นหากนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นไปใช้จะช่วยแก้ปัญหาและข้อจำกัดต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น นั่นคือ ปัญหาด้านการขาดแคลนด้วยการจัดชั้นเรียนให้นักเรียนต่างระดับชั้นเรียนรวมกันในห้องเรียนหนึ่ง ภายใต้การดูแลของครูผู้สอน 1 คน ประการต่อมาสามารถช่วยแก้ปัญหาด้านการเรียนของผู้เรียนที่จำกัดช่วงอายุเพียงปีเดียวให้กว้างขึ้น ให้นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของตนตามธรรมชาติโดยการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการช่วยเหลือพึ่งพา ครูจัดการเรียนการสอนโดยยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้คละชั้นเป็นวิธีการที่สามารถจัดได้ในระดับอนุบาลและประถมศึกษาโดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 7-8)

การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นเป็นวิธีการหนึ่งในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก การสอนแบบคละชั้นสามารถปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก การจัดการเรียนรู้คละชั้นเป็นวิธีการที่โรงเรียนจัดชั้นเรียนโดยรวมชั้นเรียน 2 หรือ 3 ระดับเข้ามาเรียนในห้องเดียวกัน เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียน ที่มีพื้นฐานความรู้ ความสามารถ พัฒนาการทางอารมณ์และประสบการณ์ที่แตกต่างกันมาเรียนในชั้นเดียวกัน ดังนั้นหากนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นไปใช้จะช่วยแก้ปัญหา และข้อจำกัดต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น นั่นคือ ปัญหาด้านการขาดแคลนด้วยการจัดชั้นเรียนให้นักเรียนต่างระดับชั้นเรียนรวมกันในห้องเรียนหนึ่ง ภายใต้การดูแลของครูผู้สอน 1 คน ประการต่อมาสามารถช่วยแก้ปัญหาด้านการเรียนของผู้เรียนที่จำกัดช่วงอายุเพียงปีเดียวให้กว้างขึ้น ให้นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของตนตามธรรมชาติโดยการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการช่วยเหลือพึ่งพา ครูจัดการเรียนการสอนโดยยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้คละชั้นเป็นวิธีการที่สามารถจัดได้ในระดับอนุบาล และประถมศึกษาโดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีจำนวนทั้งสิ้น 61 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1, 2560, หน้า 18) จากการสำรวจ พบว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ยังขาดทักษะการการจัดการเรียนแบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็กเนื่องจากครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการเคลื่อนย้ายตลอดเวลาและครูส่วนใหญ่ที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งที่โรงเรียนขนาดเล็กยังขาดประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้น จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยเห็นสมควรเป็นอย่างยิ่งว่าควรมีการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 และเชื่อมั่นว่าหลักสูตรฝึกอบรมนี้จะส่งผลให้ผู้เข้ารับการพัฒนาสามารถนำความรู้ ทักษะ จากการฝึกอบรมไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. เพื่อพัฒนาครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น
2. เพื่อให้ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นไปจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก

เนื้อหาของหลักสูตร

เนื้อหาในหลักสูตรฝึกอบรมครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหา เป็นหน่วยการเรียนรู้ 4 ใช้เวลาในการฝึกอบรม 3 วัน ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

1. กิจกรรมที่ 1.1 เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อภิปราย เรื่องการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

2. ใบความรู้ที่ 1.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

3. ใบงานที่ 1.1 สรุปความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

แบบคละชั้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การจัดการชั้นเรียนในห้องเรียนแบบคละชั้น

1. ใบความรู้ที่ 2.1 การจัดการชั้นเรียนแบบคละชั้น

2. ใบงานที่ 2.1 การจัดการชั้นเรียนแบบคละชั้น

3. กิจกรรมที่ 2.1 นำเสนอ อภิปราย การจัดการชั้นเรียนแบบคละชั้น

4. ใบความรู้ที่ 2.2 การจัดการห้องเรียนแบบคละชั้น

5. ใบงานที่ 2.2 การออกแบบผังห้องเรียนแบบคละชั้น

6. กิจกรรมที่ 2.2 นำเสนอ อภิปราย การออกแบบผังห้องเรียน

แบบคละชั้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

1. กิจกรรม 3.1 แบ่งกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สภาพปัญหา บริบท
การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

2. ใบความรู้ที่ 3.1 แนวคิดการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

3. ใบงานที่ 3.1 ฝึกปฏิบัติการจัดทำแผนและกำหนดการสอน
แบบคละชั้นรายสัปดาห์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

1. กิจกรรมที่ 4.1 แบ่งกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สภาพปัญหา บริบทการวัด
และประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

2. ใบความรู้ที่ 4.1 แนวทางการวัดและประเมินการจัดการเรียนรู้
แบบคละชั้น

3. ใบงานที่ 4.1 การวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

4. กิจกรรมที่ 4.2 นำเสนอ อภิปราย การวัดผลและประเมินผลการจัด
การเรียนรู้แบบคละชั้น

คุณสมบัติผู้เข้ารับการอบรม

ผู้เข้าอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรม มีคุณสมบัติ ดังนี้

1. ปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

คุณสมบัติของวิทยากรดำเนินการฝึกอบรม

วิทยากรที่ร่วมในการดำเนินการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมนี้จะต้องมี
คุณสมบัติที่เหมาะสมโดยสรุป ดังนี้

1. เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการสร้างหลักสูตรหรือการจัดการเรียนรู้
แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก

2. เป็นครูที่มีประสบการณ์ ความรู้ ความชำนาญในการจัดการเรียนรู้
แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก

3. เป็นผู้ทำหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก
ได้แก่ ศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก

กระบวนการฝึกอบรม

ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมในหลักสูตรฝึกอบรมครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้กำหนดกิจกรรมฝึกอบรมเป็นลักษณะแบบบูรณาการ กิจกรรมต่างๆ ไว้ ตั้งแต่หน่วยการเรียนรู้ที่ 1-4 โดยจัดทำเป็นกระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วยกิจกรรมย่อยๆ ให้สอดคล้องกัน สรุปได้ ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหาหลักสูตรหลักสูตรฝึกอบรมครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก

1.1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

1.1.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

1.1.2 ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

1.1.3 ทำไมควรจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

1.1.4 แนวคิดหลักการจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้น

1.1.5 ความแตกต่างในการจัดการเรียนแบบคละชั้นและ

การจัดการเรียนรู้แบบรวมชั้น

1.1.6 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

1.2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การจัดการชั้นเรียนในห้องเรียนแบบคละชั้น

1.2.1 การจัดมุมกิจกรรม

1.2.2 มุมกิจกรรมเฉพาะ

1.2.3 การปรับวัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับความแตกต่างของ

นักเรียน

1.2.4 การจัดที่นั่งแบบยืดหยุ่น

1.2.5 การจัดบรรยากาศในห้องเรียน

1.2.6 การจัดตารางเรียนแบบคละชั้น

1.2.7 การจัดกลุ่มผู้เรียนในห้องเรียนแบบคละชั้น

1.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

1.3.1 องค์ประกอบการบริหารจัดการชั้นเรียนแบบคละชั้น

1.3.2 แนวดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

1.3.3 กิจกรรมการสอนในห้องเรียนคละชั้น

1.3.4 บทบาทสำคัญของครูในการออกแบบกิจกรรม

1.4 การวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

1.4.1 การวัดความรู้พื้นฐานเพื่อจัดกลุ่มความสามารถในห้องเรียน
คละชั้น

2. การฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมครูด้านการจัดการเรียนรู้
แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก

2.1 การฟังบรรยายจากวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญในเนื้อหาตาม
หลักสูตรการฝึกอบรมและการจัดกิจกรรมให้ได้ฝึกปฏิบัติจริง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ
การวิพากษ์วิจารณ์ผลการปฏิบัติงาน

2.2 การลงมือปฏิบัติ ตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในเนื้อหาการฝึกอบรม
ซึ่งมีทั้งกิจกรรมเดี่ยวและกิจกรรมกลุ่ม โดยมีวิทยากรคอยชี้แนะ การวิเคราะห์จุดเด่นจุด
ด้อย จากผลการปฏิบัติงานจริงก่อให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง

2.3 การเรียนรู้จากตัวอย่างโดยเริ่มจากการดูตัวอย่างที่ดีและตัวอย่างที่
ต้องปรับปรุง ฝึกปฏิบัติจากเอกสารประกอบการฝึกอบรมโดยมีวิทยากรเป็นผู้ให้ความรู้
และให้การชี้แนะใช้เทคนิคกระตุ้นและเสริมแรงสามารถทำให้ผู้รับการฝึกอบรมเกิด
การเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้

2.4 การเรียนรู้จากการอภิปราย โดยวิทยากรและผู้เข้ารับการอบรม
ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยวิทยากรช่วยชี้แนะประเด็นมุมมองในการปรับปรุงพัฒนาทำ
ให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้

2.5 การระดมสมอง เป็นการประชุมกลุ่มย่อย 4-5 คน ทุกคนในกลุ่มได้
มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ทศนคติ อย่างเสรีในกลุ่มยอมรับและแสดงความคิดเห็นซึ่งกัน
และกันทำให้ผู้รับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้และสามารถที่จะพัฒนาและสามารถที่จะ
พัฒนาตนเองได้

สรุปได้ว่าการอบรมในครั้งนี้ประกอบด้วยเนื้อหา 4 หน่วยการเรียนรู้

1) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น 2) การจัดการชั้นเรียนในห้องเรียน
แบบคละชั้น 3) การบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น 4) การวัดผลและประเมินผลการ
จัดการเรียนรู้แบบคละชั้น และใช้กระบวนการฝึกอบรมที่สร้างความรู้ความเข้าใจและ
ทักษะวิธีการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ การฟังบรรยาย

การลงมือปฏิบัติ การเรียนรู้จากตัวอย่าง การเรียนรู้จากการอภิปราย การระดมสมอง และแบบฝึกกิจกรรมรายบุคคลและรายกลุ่ม โดยกำหนดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร วัตถุประสงค์และเนื้อหาการเรียนรู้ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้

หลักการฝึกอบรม

การฝึกอบรมครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก ใช้หลักการฝึกอบรมที่สอดคล้องกับแนวคิดของ สมคิด บางโม (2551, หน้า 19–21) และ ชูชัย สมितिไกร (2554, หน้า 29–34) ดังนี้

1. ทดสอบก่อนการฝึกอบรม
2. ผู้เข้าอบรมแลกเปลี่ยนบริบทและประเด็นปัญหาการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้นในโรงเรียนขนาดเล็กของตนเอง
3. ผู้เข้าอบรมฟังการบรรยายและศึกษาใบความรู้ปฏิบัติตามคำแนะนำของวิทยากร
4. ผู้เข้าอบรมปฏิบัติงานตามแบบฝึกกิจกรรม
5. ผู้เข้าอบรมนำเสนอผลงานที่ได้จากการฝึกปฏิบัติในแบบฝึกกิจกรรมแต่ละกิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มย่อย (สุ่มตัวอย่างใบงานละ 5–6 คน คนละ 5 นาที)
6. วิทยากรตรวจสอบการปฏิบัติงานในแบบฝึกกิจกรรมและแก้ไข แนะนำให้เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม
7. ผู้เข้าอบรมอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือซักถามในประเด็นที่สงสัย
8. วิทยากรสรุปสิ่งที่ได้จากแบบฝึกกิจกรรมให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ (หน่วยละ 10–20 นาที)
9. ทดสอบหลังฝึกอบรม

กิจกรรมการฝึกอบรม

ผู้เข้าอบรมได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม โดยลงมือกระทำด้วยตนเอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับสมาชิกในกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อยลงมือทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยมีขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

1. การแบ่งกลุ่มย่อยควรมีสมาชิก 5-6 คน
2. การจัดกิจกรรมแต่ละหน่วยควรดำเนินการ ดังนี้
 - 2.1 ชี้แจงวัตถุประสงค์ของกิจกรรม
 - 2.2 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวิทยากรและผู้เข้ารับการอบรม
 - 2.3 วิทยากรบรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้าอบรมตามเอกสารประกอบการบรรยาย

การบรรยาย

2.4 ผู้เข้าอบรมปฏิบัติกิจกรรมแต่ละกิจกรรมตามคำแนะนำของวิทยากร และทำใบงานตามที่กำหนด

2.5 เมื่อจบการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรม วิทยากรและผู้เข้าอบรม แลกเปลี่ยนแนวคิดหรือประเมินความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมนั้น วิทยากรสรุปให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะแก่ผู้เข้าอบรม

แผนการฝึกอบรม

ตาราง 1 แผนการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น
ในโรงเรียนขนาดเล็ก

วันที่	เวลา	กิจกรรม/เนื้อหา	รูปแบบกิจกรรม
1	ภาคเช้า ภาคบ่าย	<p>รายงานตัวทดสอบความรู้ก่อนการฝึกอบรม</p> <p>ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนแบบคละชั้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมที่ 1.1 เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อภิปราย เรื่องการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น - ใบความรู้ที่ 1.1 เรื่องความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น - ใบงานที่ 1.1 สรุปความรู้หลักการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น <p>การจัดชั้นเรียนในห้องเรียนแบบคละชั้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใบความรู้ที่ 2.1 เรื่อง การจัดการชั้นเรียนแบบคละชั้น - ใบงานที่ 2.1 เรื่อง การจัดการชั้นเรียนแบบคละชั้น - กิจกรรมที่ 2.1 นำเสนอ อภิปราย ใบงานที่ 2.1 - ใบความรู้ที่ 2.2 เรื่อง การจัดการห้องเรียนแบบคละชั้น - ใบงานที่ 2.2 การออกแบบผังห้องเรียนแบบคละชั้น - กิจกรรมที่ 2.1 นำเสนอ อภิปราย ใบงานที่ 2.2 	<p>ทดสอบ</p> <p>ปฏิบัติ</p> <p>บรรยาย</p> <p>บรรยาย</p> <p>บรรยาย</p> <p>ปฏิบัติ</p> <p>ปฏิบัติ</p> <p>บรรยาย</p> <p>ปฏิบัติ</p> <p>ปฏิบัติ</p>
2	ภาคเช้า ภาคบ่าย	<p>การบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น</p> <p>ทบทวนสรุปความรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมที่ 3.1 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สภาพปัญหาบริบทการบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น - ใบความรู้ที่ 3.1 แนวคิดการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น <p>การบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใบงานที่ 3.1 ฝึกปฏิบัติการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และกำหนดการสอนแบบคละชั้นรายสัปดาห์ - กิจกรรมที่ 3.2 นำเสนอ อภิปราย ใบงานที่ 3.1 	<p>ปฏิบัติ</p> <p>บรรยาย</p> <p>ปฏิบัติ</p> <p>ปฏิบัติ</p>

ตาราง 1 (ต่อ)

วันที่	เวลา	กิจกรรม/เนื้อหา	รูปแบบกิจกรรม
3	ภาคเช้า	การวัดและประเมินการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ทบทวนสรุปความรู้ <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมที่ 4.1 แบ่งกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สภาพปัญหา 	ปฏิบัติ
		บริบทการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น <ul style="list-style-type: none"> - ใบความรู้ที่ 4.1 เรื่อง แนวทางการวัดและประเมินการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น 	บรรยาย
		<ul style="list-style-type: none"> - ใบงานที่ 4.1 เรื่อง การวัดและประเมินการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น 	ปฏิบัติ
	ภาคบ่าย	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมที่ 4.2 นำเสนอ อภิปราย ใบงานที่ 4.1 ทดสอบหลังการอบรม / แบบสอบถามความพึงพอใจ นำเสนออภิปราย ชักถามปัญหา	ปฏิบัติ ปฏิบัติ

สื่อประกอบการอบรม

สื่อประกอบการอบรมตามหลักสูตรนี้ ประกอบด้วย

1. ใบความรู้ที่ 1-3
2. แบบฝึกกิจกรรมที่ 1-6
3. วีดิทัศน์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1, 3
4. สื่อประกอบการบรรยาย โปรแกรม Microsoft Power Point

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1-4

5. เอกสารประกอบการบรรยายที่ 1-4
6. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้นใน

โรงเรียนขนาดเล็ก ก่อนและหลังการฝึกอบรม

7. แบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก
8. แบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการอบรม

การวัดและประเมินผล

1. ประเมินผลก่อนการอบรม
 - 1.1 ทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้น
2. ประเมินผลระหว่างอบรม
 - 2.1 ประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก
3. ประเมินผลหลังอบรม
 - 3.1 ทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้น
 - 3.2 ประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการอบรม

เกณฑ์การประเมิน

ผู้เข้ารับการอบรมต้องผ่านเกณฑ์การประเมินต่อไปนี้

1. เข้าอบรมอย่างน้อย 80 เปอร์เซ็นต์ของเวลาทั้งหมด
2. ส่งแบบฝึกกิจกรรมครบทุกกิจกรรม ทุกหน่วยการเรียนรู้
3. มีผลการทดสอบหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม

สื่อและเอกสารประกอบการฝึกอบรมตามหลักสูตร

สื่อและเอกสารประกอบการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมนี้ ประกอบด้วย เอกสารความรู้ แบบฝึกกิจกรรม วิดีทัศน์ โปรแกรมนำเสนอ Microsoft Power Point เอกสารประกอบการบรรยาย แบบทดสอบก่อนและหลังฝึกอบรม แบบประเมินประเมิน ทักษะการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก และแบบสอบถามความพึงพอใจ ในการจัดกิจกรรมการอบรม

ตาราง 2 สื่อและเอกสารประกอบการฝึกอบรมตามหลักสูตร

หน่วย การ เรียนรู้ที่	สื่อและเอกสารประกอบการฝึกอบรมตามหลักสูตร						
	โปรแกรม นำเสนอ Microsoft Power Point	แบบฝึก กิจกรรมที่	ใบความรู้ที่	วีดิทัศน์	ใบงานที่	แบบ ประเมิน ทักษะ	หมายเหตุ
1	ความรู้ พื้นฐาน เกี่ยวกับการ จัดการเรียนรู้ แบบคละชั้น	1.1	1.1	ความรู้ พื้นฐาน เกี่ยวกับการ จัดการ เรียนรู้แบบ คละชั้น	1.1	-	-
2	การจัดชั้น เรียนแบบ คละชั้น / การ จัดห้องเรียน แบบคละชั้น	2.1-2.2	2.1-2.2	-	2.1-2.2	การจัดชั้น เรียนแบบ คละชั้น/การ จัดห้องเรียน แบบคละชั้น	-
3	การจัด กิจกรรมการ เรียนรู้แบบ คละชั้น	3.1-3.2	3.1	การจัด กิจกรรม การเรียนรู้ แบบคละชั้น	3.1	การจัดทำ แผนการ เรียนรู้และ กำหนดการ สอนแบบ คละชั้นราย สัปดาห์	-
4	การวัดและ ประเมินผล	4.1-4.2	4.1	-	4.1	การวัดและ ประเมินผล การจัดการ เรียนรู้แบบ คละชั้น	-

โครงสร้างของหลักสูตรฝึกอบรม

โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก ให้สามารถดำเนินการควบคุมไปกับการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม ประกอบด้วยเนื้อหา จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ โดยออกเป็นภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ กำหนดเวลารวมทั้งสิ้น 15 ชั่วโมง ซึ่งแต่ละหน่วยการฝึกอบรมมีความสอดคล้องสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

หน่วยที่ 1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

หน่วยที่ 2 การจัดการชั้นเรียนในห้องเรียนแบบคละชั้น

หน่วยที่ 3 การบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

หน่วยที่ 4 การวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

ตาราง 3 โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น
ในโรงเรียนขนาดเล็ก

หน่วยที่	เนื้อหา	ทฤษฎี (ชม.)	ปฏิบัติ (ชม.)	รวม (ชม.)
1	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น	1	2	3
2	การจัดการชั้นเรียนในห้องเรียนแบบคละชั้น	1	2	3
3	การบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น	2	4	6
4	การวัดและประเมินการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น	2	1	3
รวม		6	9	15

โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมครู
ด้านการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

ตาราง 4 แผนการอบรมหน่วยที่ 1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

กิจกรรมย่อย	เนื้อหา	รูปแบบการอบรม	ระยะเวลา	สื่อประกอบ
1	กิจกรรมที่ 1.1 เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อภิปราย เรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น	อภิปราย	1 ชั่วโมง	กิจกรรมที่ 1.1
2	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการ จัดการเรียนรู้แบบคละชั้น	บรรยาย	1 ชั่วโมง	ใบความรู้ ที่ 1.1
3	ใบงานที่ 1.1 สรุปความรู้หลักการ จัดการเรียนรู้แบบคละชั้น	ปฏิบัติ	1 ชั่วโมง	ใบงานที่ 1.1

หมายเหตุ : ระยะเวลาอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

วัตถุประสงค์

ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

ขอบข่ายเนื้อหา

1. ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น
2. ความแตกต่างระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นและการจัดการเรียนรู้แบบรวมชั้น

3. แนวคิดหลักการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

กิจกรรม

1. นำเสนอความเป็นมาการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น
2. ชม VTR การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น
3. ผู้เข้ารับการอบรมสรุปความรู้จากการชม VTR ลงในกระดาษเอสี่
4. ผู้เข้ารับการอบรมจับกลุ่ม 5-6 คน แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น และศึกษาใบความรู้ที่ 1.1 จากนั้นสรุปเป็นความรู้ของกลุ่ม ออกแบบลงในกระดาษปรูฟ เพื่อเตรียมนำเสนอ

สื่อประกอบการฝึกอบรม

1. Power point นำเสนอความเป็นมาการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น
2. VTR การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น
4. กระดาษปรูฟขนาด 1 ใน 4
5. สีสเมจิกกลุ่มละ 2 ด้าม
6. สีเทียน
7. กิจกรรมที่ 1.1 เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อภิปราย เรื่องการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น
8. ใบความรู้ที่ 1.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น
9. ใบงานที่ 1.1 สรุปความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรม
2. ตรวจสอบผลงานการสรุปความรู้
3. สังเกตการมีส่วนร่วมในกลุ่มย่อย
4. ตรวจสอบสรุปความรู้ของกลุ่ม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

1. กิจกรรมที่ 1.1 เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อภิปราย เรื่องการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้น
2. ใบความรู้ที่ 1.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้น
3. ใบงานที่ 1.1 สรุปความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

1. ผู้เข้าอบรมแลกเปลี่ยนบริบทและประเด็นปัญหาการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็กของตนเอง
 - 1.1 ประเด็นคำถามแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 - โรงเรียนของผู้เข้ารับการอบรมมีการแก้ไขปัญหาครูไม่ครบชั้นอย่างไร
 - มีการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นหรือไม่ อย่างไร
2. ผู้เข้าอบรมอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดหรือซักถามในประเด็นที่สงสัย
3. วิทยากรสรุปสิ่งที่ได้จากการอภิปราย ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ

การจัดการเรียนรู้คละชั้น

1. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 8-10) ได้กำหนดแนวการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็กไว้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น (Multigrade) มีแนวคิดพื้นฐานสำคัญ คือ การจัดการเรียนการสอนที่สนองตอบความต้องการของนักเรียนรายบุคคลหรือรายกลุ่มย่อย ซึ่งตรงกับแนวคิดเรื่องการปฏิรูปการเรียนรู้ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ดังนั้น การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น จึงได้ตีกับโรงเรียนทุกประเภท ในการจัดการเรียนรู้ จึงต้องทราบความหมาย ลักษณะสำคัญ และแนวคิดหลักการที่สำคัญเพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

1.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ดังนี้
Ovinton Gary (2006, หน้า 4 อ้างถึงใน จรรยา เรืองมาลัย, 2550, หน้า 1) ให้ความหมายว่า การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น (Multi-grade Teaching) คือ การจัดการชั้นเรียนสำหรับเด็กต่างชั้น ต่างกลุ่มอายุ ซึ่งมีความสามารถต่างกัน นำมาจัดการชั้นเรียนพร้อมกันเป็นชั้นเดียว โดยมีลักษณะการจัดการกิจกรรมที่ครูคนเดียวสามารถจัดการกิจกรรมสอดคล้องกับระดับความสามารถของเด็กเป็นรายบุคคล หรือกลุ่มย่อย

Stuart (2006, p. 6) ได้สรุปความหมายของ การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนโดยการรวมเอานักเรียนทุกคนเรียนด้วยกัน นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะมีส่วนร่วมในการศึกษาต่อไป ในชั้นเรียนนักเรียนจะมีช่วงอายุ ความสามารถทางวิชาการ ความสนใจแตกต่างกัน การจัดการเรียนการสอนจะสอนตามความสามารถที่หลากหลาย ด้วยการออกแบบการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการทำกิจกรรมที่มีความหมาย สอดคล้องกับชีวิตจริงและการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะได้รับความช่วยเหลือและยอมรับจากเพื่อนและครู

พนัธ ฐาตุทอง (2552, หน้า 273) ให้ความหมายว่า การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นเป็นการดำเนินงานและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยจัดการเรียนในลักษณะที่มีนักเรียนต่างกัน ต่างกลุ่ม ต่างความสามารถเรียนรู้อยู่ร่วมกันเหตุผลและความจำเป็นของการจัดการเรียนแบบคละชั้นเหมาะสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีครูไม่ครบชั้น เป็นการเปิดโอกาสให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูเกิดการยืดหยุ่นในการเรียนการสอน บนพื้นฐานของความแตกต่างของผู้เรียนที่คำนึงถึงศักยภาพและความสามารถของนักเรียนเป็นหลัก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 38) ได้ให้ความหมาย การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนต่างชั้นต่างกลุ่มอายุ ซึ่งมีความแตกต่างกัน นำมาจัดการเรียนรู้พร้อมกันเป็นชั้นเดียว โดยครูใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับระดับความสามารถของนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อย

สรุปการจัดการเรียนรู้คละชั้น หมายถึง การจัดการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งในห้องเรียนที่นักเรียนมีความต้องการพิเศษและนักเรียนปกติทั่วไปที่มีอายุและระดับชั้นต่างกัน 2-3 ปี มาเรียนร่วมกับครูคนเดียวกัน นักเรียนมีความสามารถหลากหลายทางประสบการณ์ ความสนใจ วุฒิภาวะ ความต้องการ ความสามารถและภาวะทางเศรษฐกิจ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีส่วนร่วมในการเรียนในห้องเรียนปกติ ครูเป็นผู้ปรับหลักสูตรและวิธีสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีทักษะความสามารถแตกต่างกัน

1.2 ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นมีแนวคิดพื้นฐานที่สำคัญ คือ การจัดการเรียนที่สนองตอบความต้องการของนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มย่อย ซึ่งตรงกับแนวคิดเรื่องการปฏิรูปการเรียนรู้ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ดังนั้น การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น จึงได้ดีกับโรงเรียนทุกประเภท เนื่องจากทุกชั้นเรียนย่อมมีนักเรียนที่มีระดับความสามารถแตกต่างกัน ตลอดจนมีความต้องการเรียนรู้และลักษณะการเรียนรู้ (Learning Style) เฉพาะบุคคล การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการและความสามารถของนักเรียนรายบุคคล มีชื่อเรียกว่า การจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างของผู้เรียน (Differentiate Instruction) ห้องเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบนี้ จึงเป็นห้องเรียนที่คละความสามารถของนักเรียน

(Mix-Ability Classroom) สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กที่นำนักเรียนต่างชั้นมาเรียนรวมกัน เรียกว่า การจัดห้องเรียนรู้หลายชั้น (Multigrade Classroom) ซึ่งมีลักษณะเฉพาะเพิ่ม 2 ด้าน คือ การจัดการเรียนรู้หลายอายุและความสามารถ (Mixed Age & Mixed Ability)

1.3 เหตุที่ควรจัดการเรียนรู้แบบหลายชั้น

การจัดการเรียนรู้แบบหลายชั้นส่งเสริมคุณสมบัติของเด็ก คือ การเรียนรู้ และปรับตัวเข้ากับผู้อื่น นอกเหนือจากการพัฒนาด้านสติปัญญา กระบวนการเรียนรู้แบบหลายชั้น เช่น การรวมชั้น จับคู่ แบ่งกลุ่มย่อย ค้นคว้าด้วยตนเอง ฯลฯ ทำให้นักเรียนมีลักษณะการเรียนรู้แบบควบคุมตนเองได้ (Self-managing) ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของการใฝ่เรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับระดับความสามารถของนักเรียน ตรงกับหลักการสอนที่มีประสิทธิภาพจากงานวิจัยของ Brant (1998) ระบุว่านักเรียนจะสามารถเรียนรู้ได้ดีที่สุด ภายใต้สถานการณ์ ต่อไปนี้

1. เรื่องที่เรียนรู้เป็นเรื่องที่นักเรียนสนใจ มีความหมายต่อเขา
2. เรื่องที่เรียนท้าทายความสามารถ กระตุ้นให้อยากเรียนรู้
3. เรื่องที่เรียนเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ
4. นักเรียนได้เรียนรู้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของตน

มีตัวเลือกให้เลือกได้

5. นักเรียนได้ใช้ความรู้เดิมมาต่อยอดสร้างเป็นความรู้ใหม่
6. นักเรียนได้มีโอกาสสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
7. นักเรียนได้รับข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์จากครูและกลุ่มเพื่อน
8. นักเรียนได้เลือกและทดลองใช้วิธีการเรียนรู้ที่เขาเลือก
9. บรรยากาศการเรียนรู้ในห้องเรียนเป็นบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิด

การเรียนรู้

1.4 แนวคิดหลักการจัดการเรียนรู้แบบหลายชั้น

การจัดการเรียนการสอนแบบหลายชั้นเป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีนักเรียนต่างชั้นต่างวัย ต่างความสามารถมาเรียนรู้พร้อมกันในเวลาเดียวกัน ดังนั้น

ในการจัดการเรียนรู้จึงต้องอาศัยแนวคิดหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ร่วมกัน การมีนักเรียนจำนวนน้อยในแต่ละชั้นทำให้บรรยากาศในห้องเรียนไม่สนุกสนาน ขาดการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม

2. การจัดการเรียนรู้ที่เต็มตามศักยภาพ ห้องเรียนแบบคละชั้นเป็นห้องเรียนแบบธรรมชาติที่สอดคล้องกับวิถีการดำรงชีวิตปกติ และเด็กทุกคนในโรงเรียนมีครูดูแลได้ตลอดเวลา

3. จัดกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการและระดับความสามารถในการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงกันไว้ด้วยกัน

4. จัดประสบการณ์ให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้จากผู้อื่น

1.5 ความแตกต่างในการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นและการจัดการเรียนรู้แบบรวมชั้นประเด็นที่แตกต่างกัน มี 4 ประการ คือ

การเรียนรู้แบบรวมชั้นประเด็นที่แตกต่างกัน มี 4 ประการ คือ

1. การจัดทำตารางสอน/แผนการเรียนรู้
2. กิจกรรมการเรียนรู้
3. การจัดชั้นเรียน/การจัดกลุ่มเด็ก
4. การจัดพื้นที่ในห้องเรียน

1.6 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นเป็นการจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคนได้มาเรียนรู้ด้วยกันเป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ขึ้นในชั้นเรียน การจัดการเรียนการสอนแบบนี้มีประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องของหลายฝ่าย ได้แก่ นักเรียน ครู และผู้ปกครอง ดังนี้

1.1.6.1 ประโยชน์ต่อผู้เรียน

การจัดห้องเรียนแบบคละชั้นจัดขึ้นมาเพื่อตอบสนองของความต้องการหลากหลายของผู้เรียนซึ่งมีผู้เรียนหลายระดับชั้นและต่างอายุกัน ทำให้ช่วงของการเรียนรู้ขึ้นพัฒนาการ ความถนัดความสนใจ บุคลิกภาพ ประสบการณ์ของผู้เรียนกว้างขึ้น ดังนั้น ในห้องเรียนจึงไม่ใช่ห้องเรียนที่มีลักษณะเดียวเพื่อตอบสนองของลักษณะใดลักษณะหนึ่งโดยเฉพาะ การจัดชั้นแบบคละชั้นมีประโยชน์ต่อผู้เรียน ดังนี้

1) การจัดห้องเรียนแบบคละชั้นตระหนักและให้ความสำคัญต่อขั้นพัฒนาการและระดับการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของผู้เรียน เน้นความสำคัญไปที่การเรียนรู้ของแต่ละบุคคลตลอดหลักสูตร การแข่งขันมีน้อยเพราะนักเรียนจะตระหนักและยอมรับในความแตกต่างทางการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล นักเรียนจะเรียนรู้ที่จะกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้การประเมินและสะท้อนการเรียนรู้ของตน

2) การจัดห้องเรียนแบบคละชั้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับความรู้โดยการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนที่มีอายุมากกว่าและน้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตที่คนอยู่รวมกันโดยไม่ได้แบ่งอายุ ดังนั้นการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมในห้องเรียนแบบคละชั้นจึงสะท้อนความหลากหลายของสถานการณ์ทางสังคม ผู้เรียนที่อายุน้อยกว่าจะเรียนรู้ความรู้ที่กว้างขึ้นจากเพื่อนร่วมชั้นที่อายุมากกว่า เรียนรู้ทักษะและพฤติกรรมจากตัวแบบที่อายุมากกว่า ส่วนผู้เรียนที่อายุมากกว่าจะพัฒนาความสามารถในด้านบทบาทความเป็นผู้นำและพูดอธิบายได้ชัดเจนเมื่อร่วมเรียนรู้กับผู้เรียนที่อายุน้อยกว่า ส่วนผู้เรียนที่เรียนอ่อนหรือเป็นผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษจะมีโอกาสและเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เรียนที่อายุน้อยกว่าไม่ต้องเรียนอย่างโดดเดี่ยว

3) การจัดห้องเรียนแบบคละชั้นช่วยให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องเพราะผู้เรียนไม่ได้ต้องการใช้เวลาเพื่อพัฒนาทักษะที่เขาได้อยู่แล้วหรือเรียนยังไม่บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษายังมีโอกาสที่จะมีสัมฤทธิ์ผลในปีต่อมาในห้องเรียนแบบคละชั้นนั้นนักเรียนทุกคนต่างได้รับการคาดหวังที่จะบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้และเวลาอาจเปลี่ยนแปลงไปตามความสามารถของแต่ละบุคคล

4) การจัดห้องเรียนแบบคละชั้นจะช่วยให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและครูพัฒนาไปด้วยดีเนื่องจากผู้เรียนไม่ต้องกังวลว่าเมื่อเปลี่ยนชั้นแล้วจะได้ไปอยู่กับครูคนใดเพราะนักเรียนจะได้อยู่กับครูคนเดียวกันมากกว่าหนึ่งปี

1.1.6.2 ประโยชน์ต่อครู

การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นเป็นการสอนนักเรียนที่มีระดับพัฒนาการและความสามารถแตกต่างกัน โดยที่ครูได้สอนนักเรียนเป็นเวลานาน จึงทำให้การสอนในห้องเรียนแบบคละชั้นมีประโยชน์ต่อครู ดังนี้

1) ครูมีเวลามากกว่าในการพัฒนาความเข้าใจของผู้เรียน ครูแต่ละคนมีความต้องการเวลาเป็นระยะเวลาหนึ่งปีหรือมากกว่าและสามารถวางแผนการสอนนักเรียนตามระดับพัฒนาการ ในขณะที่ครูที่สอนนักเรียนในห้องเรียนแบบแบ่งระดับชั้นเพียงจะรู้จักนักเรียนดีขึ้นในช่วงทำปีการศึกษา แต่ครูที่สอนในห้องเรียนคละชั้นนั้นครูจะมีความเข้าใจนักเรียนแต่ละคนเป็นอย่างดีทั้งในด้านบุคลิกภาพ ความสนใจและลักษณะการเรียนรู้

2) ในการวางแผนการเรียนรู้เป็นเวลาสองปีหรือมากกว่าทำให้ครูมีโอกาสนำการใช้หลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นมากกว่า การเขียนโครงการจะเป็นไปตามความสนใจของผู้เรียนและเหตุการณ์ทางสังคมในขณะนั้น

3) ครูสามารถพัฒนาผู้ปกครองให้เป็นอาสาสมัครที่ทำงานร่วมกับครูจากการทำงานร่วมกับผู้เรียนและผู้ปกครองเป็นระยะเวลาหลายปีทำให้ผู้ปกครองรู้สึกมั่นใจเพราะรู้จักกับครูมากขึ้น ดังนั้นในห้องเรียนแบบคละชั้นครูจึงมีโอกาสทำงานกับครอบครัวของนักเรียนอย่างใกล้ชิด

1.1.6.3 ประโยชน์ต่อผู้ปกครอง

ผู้ปกครองมักมีความพึงพอใจต่อสังคมแห่งการเรียนรู้ในห้องเรียนแบบคละชั้นที่ช่วยพัฒนาทักษะ วุฒิภาวะทางอารมณ์และการเป็นตัวของตัวเอง การจัดห้องเรียนแบบคละชั้นมีประโยชน์ต่อผู้ปกครอง ดังนี้

1) ผู้ปกครองมีโอกาสที่จะพัฒนาความรู้สึกไว้วางใจครู ครูกับผู้ปกครองใช้เวลาทำงานร่วมกันแก้ปัญหา ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและผู้ปกครองจะช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนาความเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น

2) เนื่องจากการจัดห้องเรียนแบบคละชั้นทำให้เกิดการจัดกลุ่มครอบครัวขึ้น กล่าวคือ ผู้เรียนที่เป็นญาติพี่น้องกันมักจัดเข้าเรียนห้องเรียนเดียวกัน ซึ่งทำให้ผู้ปกครองสามารถสอดส่องดูแลลูกหลานในชั้นเรียนได้ง่ายขึ้นในฐานะเป็นอาสาสมัครทำงานร่วมกับโรงเรียน

3) ผู้ปกครองมีความพึงพอใจที่ลูกหลานมีความกดดันน้อยที่ไม่ต้องปรับตัวกับครูคนใหม่และชั้นเรียนใหม่ในปีการศึกษาต่อไปเหมือนการจัดห้องเรียนแบบแบ่งระดับชั้น

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น หมายถึง การจัดการเรียนรู้พร้อมกันเป็นชั้นเดียว สำหรับนักเรียนต่างชั้น ต่างกลุ่มอายุ ซึ่งมีความแตกต่างกัน โดยครูใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับระดับความสามารถของนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อย

สรุปประเด็นจากการบรรยายประกอบ PowerPoint และชม VTR การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

พื้นที่สำหรับเขียนคำตอบ โดยมีเส้นประช่วยในการเขียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

การจัดการชั้นเรียนในห้องเรียนแบบคณะชั้น

ตาราง 5 แผนการอบรมหน่วยที่ 2 การจัดการชั้นเรียนในห้องเรียนแบบคณะชั้น

กิจกรรมย่อย	เนื้อหา	รูปแบบการอบรม	ระยะเวลา	สื่อประกอบ
1	การจัดการชั้นเรียนแบบคณะชั้น ใบงานที่ 2.1 การจัดการชั้นเรียนแบบคณะชั้น	บรรยาย	45 นาที	ใบความรู้ที่ 2.1
2	กิจกรรมที่ 2.1 นำเสนอ อภิปราย ใบงานที่ 2.1 การจัดการชั้นเรียนแบบคณะชั้น	ปฏิบัติ	30 นาที	ใบงานที่ 2.1
3	การจัดการห้องเรียนแบบคณะชั้น	อภิปราย	15 นาที	กิจกรรมที่ 2.1
4	ใบงานที่ 2.2 การออกแบบผังห้องเรียนแบบคณะชั้น	บรรยาย	45 นาที	ใบความรู้ที่ 2.2
5	กิจกรรมที่ 2.2 นำเสนอ อภิปราย	ปฏิบัติ	30 นาที	ใบงานที่ 2.2
6	ใบงานที่ 2.2 การออกแบบผังห้องเรียนแบบคณะชั้น	อภิปราย	15 นาที	กิจกรรมที่ 2.2

หมายเหตุ : ระยะเวลาอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

การจัดการชั้นเรียนในห้องเรียนแบบคละชั้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการบริหารจัดการชั้นเรียนแบบคละชั้น
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีทักษะปฏิบัติในการจัดครูเข้าชั้นเรียนและการจัดห้องเรียนแบบคละชั้น

ขอบข่ายเนื้อหา

1. การจัดครูเข้าชั้นเรียน
2. การจัดชั้นเรียนแบบคละชั้น
3. การจัดห้องเรียนแบบคละชั้น

กิจกรรม

1. ผู้ดำเนินการอบรมจัดกิจกรรมถาม-ตอบคำถามยอดฮิตเกี่ยวกับการบริหารจัดการชั้นเรียนคละชั้นโดยใช้ Power point จำนวน 3 คำถาม
 - คำถามที่ 1 การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นและแบบรวมชั้นต่างกันอย่างไร
 - คำถามที่ 2 การจัดชั้นเรียนแบบคละชั้น มีลักษณะเฉพาะอย่างไร
 - คำถามที่ 3 การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แบบคละชั้นควรมีลักษณะอย่างไร
2. ผู้เข้าอบรมจับคู่ ทำใบกิจกรรมที่ 2 ผู้ดำเนินการอบรมสุ่มนำเสนอ
3. ผู้เข้ารับการอบรมเข้ากลุ่มศึกษาใบความรู้ที่ 2.2 การจัดห้องเรียนแบบคละชั้น และทำใบงานที่ 2.2 เรื่องการออกแบบผังห้องเรียนคละชั้น

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. Power point คำถามยอดฮิต
2. Power point เฉลยแนวทางการตอบคำถามยอดฮิต
3. ใบความรู้ที่ 2.1 การจัดการชั้นเรียนแบบคณะชั้น
4. ใบงานที่ 2.1 การจัดการชั้นเรียนแบบคณะชั้น
5. กิจกรรมที่ 2.1 นำเสนอ อภิปราย การจัดการชั้นเรียนแบบคณะชั้น
6. ใบความรู้ที่ 2.2 การจัดการห้องเรียนแบบคณะชั้น
7. ใบงานที่ 2.2 การออกแบบผังห้องเรียนแบบคณะชั้น
8. กิจกรรมที่ 2.2 นำเสนอ อภิปราย การออกแบบผังห้องเรียนแบบคณะชั้น

การวัดและประเมินผล

1. การตอบคำถามของผู้เข้ารับการอบรม
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
3. สังเกตพฤติกรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

1. ใบความรู้ที่ 2.1 การจัดการชั้นเรียนแบบคละชั้น
2. ใบงานที่ 2.1 การจัดการชั้นเรียนแบบคละชั้น
3. กิจกรรมที่ 2.1 นำเสนอ อภิปราย การจัดการชั้นเรียนแบบคละชั้น
4. ใบความรู้ที่ 2.2 การจัดการห้องเรียนแบบคละชั้น
5. ใบงานที่ 2.2 การออกแบบผังห้องเรียนแบบคละชั้น
6. กิจกรรมที่ 2.2 นำเสนอ อภิปราย การออกแบบผังห้องเรียนแบบคละชั้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

การจัดการชั้นเรียนในห้องเรียนแบบคละชั้น

การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น เป็นรูปแบบการบริหารจัดการที่นำนักเรียนหลายชั้นมาเรียนรู้พร้อมกัน เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาควรคำนึงถึงองค์ประกอบการบริหารจัดการชั้นเรียนแบบคละชั้นสำคัญดังจะกล่าวต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, หน้า 11-18)

1 องค์ประกอบการจัดการชั้นเรียนแบบคละชั้น

การบริหารจัดการชั้นเรียนแบบคละชั้นมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1.1 การจัดครูเข้าชั้น

การจัดครูเข้าสอนสำหรับชั้นเรียนแบบคละชั้น ควรคำนึงถึงข้อมูลพื้นฐานภูมิหลังของครูและเหตุผลในการเลือกครูเข้าสอน โดยพิจารณาว่าจะจัดครูเข้าสอนอย่างไร มีเหตุผลใด จึงจัดเช่นนั้น มีข้อดี / ข้อเสีย ของการเลือกครูเข้าสอนนักเรียนแต่ละห้องอย่างไร โดยพิจารณาถึงความรู้ทักษะและสมรรถนะ ตลอดจนเจตคติที่จำเป็นของครูในการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ดังนี้

1) ด้านความรู้

ครูผู้สอนในห้องเรียนแบบคละชั้น ซึ่งมีนักเรียนต่างกลุ่มอายุต่างความสามารถเรียนรวมในห้องเดียวกัน ครูจึงควรมีความรู้ในเรื่องต่อไปนี้

1.1 เทคนิคการจัดการชั้นเรียนแบบคละชั้น ประกอบด้วย

1.1.1 วิธีการหลากหลายในการจัดชั้นเรียน เช่น การจัดกลุ่มทั้งชั้น กลุ่มย่อย การจับคู่ การทำงานรายบุคคล และความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์ในการจัดกลุ่มย่อย

1.1.2 การจัดกิจกรรมประจำวันด้านการเรียนรู้ที่ทำให้เด็กคุ้นเคยจนสามารถเรียนรู้ต่อเนื่องได้ แม้ครูไม่อยู่ในชั้น เช่น การควบคุมกำกับโดยนักเรียนการใช้สื่อ ที่มีอยู่เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

1.1.3 วิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงตามธรรมชาติ
ของแต่ละรายวิชา

1.1.4 วิธีการสอนที่หลากหลายซึ่งสามารถใช้สอนในชั้นเรียน
แบบคละชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การสอนเป็นทีม การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
การทำงานกลุ่มย่อย การสอนเป็นชั้นรวม การเรียนรู้โดยกลุ่มเพื่อน จัดกิจกรรมหมุนเวียน
ตามฐานอย่างเป็นระบบ

1.2 ความรู้เรื่องประโยชน์และผลดีของการสอนแบบคละชั้นทั้งด้าน
วิชาการและด้านอื่นๆ

1.3 การจัดโครงสร้างหลักสูตรที่สมดุล ครอบคลุมการสอนเป็น
รายวัน รายสัปดาห์ รายภาคเรียนและรายปี

1.4 วิธีการจัดพื้นที่ในห้องเรียน การจัดสื่อค้นคว้าและแหล่งเรียนรู้
ทั้งในและนอกห้องเรียน สำหรับกลุ่มนักเรียนที่คละชั้น

1.5 วิธีการประเมินที่ปฏิบัติได้และมีประสิทธิภาพสามารถ
ประเมินผล การเรียนรู้ที่คาดหวังสำหรับนักเรียนในชั้นเรียนที่สอดคล้องตรงตามสภาพ
จริงของผู้เรียน

2) ด้านทักษะและสมรรถนะ

ครูผู้สอนในห้องเรียนแบบคละชั้นควรมีทักษะและสมรรถนะที่ดี

ต่อไปนี้

2.1 ทักษะในการจัดการเรียนชั้นเรียน โดยครูผู้สอนควรมอบหมาย
งาน ให้นักเรียน ทุกคนได้ทำงานตามความสามารถและครูมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกกับนักเรียน

2.2 ทักษะการวิเคราะห์ระดับความสามารถของเด็กเป็นรายบุคคล

2.3 มีทักษะการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายที่เอื้อต่อการ
เรียนรู้ที่สนองตอบตามระดับความสามารถของผู้เรียน

2.4 ทักษะการจัดทำ / หาสื่อส่งเสริมสนับสนุนการเรียนแบบคละชั้น

2.5 ทักษะในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่

หลากหลายตรงตามสภาพจริง

3) ด้านทัศนคติ

3.1 มีความเชื่อว่าการสอนแบบคละชั้นจะเกิดประโยชน์แก่เด็กทั้ง
ด้านพัฒนาการทางสติปัญญาและการพัฒนาทางสังคมและอารมณ์

3.2 เชื่อมันว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เรียนรู้ร่วมกันได้

3.3 ผู้ปกครองเห็นประโยชน์ของการสอนแบบคละชั้นทั้งในด้านวิชาการ และด้านอื่นนอกเหนือจากงานวิชาการ

3.4 การจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้นช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครู

4) ด้านการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก

การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนแบบคละชั้น ครูผู้สอนจะต้องสร้างระเบียบวินัยในห้องเรียนก่อน ตลอดจนกำหนดข้อตกลงในเรียนรู้ร่วมกันและควรเริ่มต้น จากชั้นเล็กที่สุด เช่น ชั้นอนุบาลหรือประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มาเข้าเรียน ครูจะแนะนำความเป็นอยู่ กิจวัตรประจำวันและการปฏิบัติกิจกรรมในห้องเรียน โดยครูผู้สอนทั้งโรงเรียนต้องร่วมกันฝึกวินัยการเรียนรู้ในห้องเรียนแบบคละชั้น เนื่องจากห้องเรียนคละชั้น ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนจากระดับความสามารถ ครูเป็นผู้ดูแล อำนวยความสะดวกให้คำแนะนำโดยหมุนเวียนไปตามกลุ่ม ดังนั้น เด็กจึงต้องมีวินัยในตนเอง และรู้จักการเรียนรู้ ค้นคว้า ทั้งจากเอกสารใบงาน ใบความรู้ สื่อ ICT ต่างๆ ตลอดจนเรียนรู้ จากการทำงานร่วมกับนักเรียนคนอื่นหรือนักเรียน ในชั้นต่างกันโดยไม่ต้องมีครูอยู่ในกลุ่ม แนวทางการเสริมสร้างวินัยและข้อตกลงของห้องเรียน มีดังนี้

4.1 จัดทำระเบียบข้อตกลงโดยนักเรียนมีส่วนร่วม

4.2 มีจำนวนข้อไม่มากนัก

4.3 ใช้ภาษาที่จดจำได้ง่ายและบ่งบอกถึงพฤติกรรมที่ต้องการให้

เกิดขึ้น

4.4 ใช้ภาพประกอบมีสีสัน / เป็นคำคล้องจอง

1.2 การจัดชั้นเรียนแบบคละชั้น

ชั้นเรียนแบบคละชั้นเป็นห้องเรียนที่มีเด็กต่างชั้น ต่างกลุ่มย่อย ต่างกลุ่มอายุ ความสามารถต่างกัน แต่นำมาจัดการเรียนรู้พร้อมกัน ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่หลากหลาย เช่น การจัดกิจกรรมแบบรวมชั้น การทำงานกลุ่มย่อย การทำงานแบบคู่ การทำงานรายบุคคล การจัดกลุ่มนักเรียนในชั้นเรียนแบบคละครุควรคำนึงถึง เรื่องต่อไปนี้

1) พัฒนาการหรือระดับความสามารถของเด็ก การจัดชั้นเรียนแบบ
 คละชั้น ไม่ควรจัดเด็กที่มีความสามารถต่างกันมากๆ มาเรียนรวมกัน เช่น ป. 1 กับ ป. 5
 ควรจัดเด็ก ที่มีระดับพัฒนาการในการเรียนรู้ใกล้เคียงกันมาเรียนรวมกัน เช่น ป. 1 รวมกับ
 ป. 2, ป. 2 รวมกับ ป. 3, ป. รวม ป. 1 – 3 ป. 4 – 6

2) ระดับผลการเรียน ความสนใจ ความพึงพอใจในกลุ่มเพื่อนหรือ
 ภาษาถิ่นที่เด็กพูดในชีวิตประจำวัน

3) ปริมาณเด็ก ในชั้นเรียนแบบคละสัดส่วนเด็กต่อครูไม่ควรเกิน 20
 คน เพื่อให้ดูแลเด็กที่ต่างความสามารถในการเรียนรู้สามารถทำกิจกรรมต่างๆ อย่างมี
 ประสิทธิภาพ

1.3 การจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

การจัดห้องเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ควรคำนึงถึง
 องค์ประกอบสำคัญ 2 ประการ คือ การจัดสภาพแวดล้อมห้องเรียนและการจัดบรรยากาศ
 แห่งการเรียนรู้ ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

คำชี้แจง

หลังจากท่านศึกษาแนวคิด / หลักการบริหารจัดการชั้นเรียนแบบคละชั้น ขอให้ท่านอภิปรายกลุ่ม 5 คน เพื่อจัดชั้นเรียนแบบคละชั้นในโรงเรียนตัวอย่างที่กำหนดให้ พร้อมทั้งระบุเหตุผลในการจัดชั้นเรียน

ข้อมูลโรงเรียนบ้านสุขสันต์วิทยา

ข้อมูลบุคลากร

ครูจำนวน 5 คน (รวมผู้บริหารสถานศึกษา)

นักการภารโรง 1 คน

วุฒิการศึกษา / วิชาเอก / อายุ

ผู้บริหารชาย 1 คน วุฒิ กศ.ม. วิชาเอกบริหารการศึกษา อายุ 48 ปี

ครูชาย 3 คน หญิง 1 คน

ครูสามารถ วุฒิ คบ. วิชาเอกเกษตร อายุ 39 ปี

ครูสมชาย วุฒิ คบ. วิชาเอกเกษตร อายุ 54 ปี

ครูวีระ วุฒิ ศศ.บ. ภาษาอังกฤษ อายุ 47 ปี

ครูราตรี วุฒิ คบ. วิชาเอกนาฏศิลป์ อายุ 41 ปี

นักการภารโรง วุฒิ ปวช. สารพัดช่าง อายุ 34 ปี

ข้อมูลนักเรียน

จำนวนนักเรียน 67 คน จัดเป็นห้องเรียน 8 ห้องเรียน สอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ถึงประถมศึกษาปีที่ 6

- อนุบาล 1	จำนวน	3 คน
- อนุบาล 2	จำนวน	2 คน
- ประถมศึกษาปีที่ 1	จำนวน	9 คน
- ประถมศึกษาปีที่ 2	จำนวน	12 คน
- ประถมศึกษาปีที่ 3	จำนวน	7 คน

1. ผู้เข้าอบรมปฏิบัติงานตามใบงานที่ 2.1
2. ผู้เข้าอบรมนำเสนอผลงานที่ได้จากการฝึกปฏิบัติในใบงานที่ 2.1 เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มย่อย (สุ่มตัวอย่างใบงานละ 5-6 คน คนละ 5 นาที)
 - 2.1 ประเด็นที่ควรนำเสนอ
 - การจัดการเรียนแบบคณะชั้นและแบบรวมชั้นต่างกันอย่างไร
 - การจัดการชั้นเรียนแบบคณะชั้นมีลักษณะเฉพาะอย่างไร
3. วิทยากรตรวจสอบการปฏิบัติงานในใบงานและแก้ไข แนะนำให้เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม
4. ผู้เข้าอบรมอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดหรือซักถามในประเด็นที่สงสัย
5. วิทยากรสรุปสิ่งที่ได้จากใบงานที่ 2.1 ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ

การจัดการห้องเรียนแบบคละชั้น

1. การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน เป็นการจัดพื้นที่ของห้องเรียนสำหรับกิจกรรม โดยคำนึงถึงลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งที่เป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อยและการเรียนรู้รายบุคคล ดังนั้น ห้องเรียนควรมีมุมหรือศูนย์การจัดกิจกรรม ดังนี้

- มุมสงบหรือมุมทำงานเดี่ยว
- ศูนย์ทดสอบ
- บริเวณที่ครูใช้สอนทั้งชั้นรวมกัน
- มุมทำงานแบบจับคู่
- บริเวณที่จัดไว้สำหรับทำงานแบบกลุ่มย่อย
- ศูนย์ใส่ตักศศึกษาและค้นคว้าเอกสารอ้างอิง
- บริเวณที่ครูสอนกลุ่มย่อย
- ป้ายนิเทศหรือจัดแสดงผลงาน

2. ลักษณะของชั้นเรียน เป็นการจัดชั้นเรียนในห้องเรียนแบบคละชั้นให้เอื้อต่อการเรียนรู้จะต้องมีลักษณะพื้นที่กว้างขวางพอสมควร และมีที่ว่างสำหรับครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้อย่างต่อเนื่องและหลากหลาย

2.1 ในการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ครูจะดูแลนักเรียนมากกว่า 1 ชั้นเรียน ดังนั้น จึงมีกิจกรรมที่ครูจัดเตรียมอย่างหลากหลายให้แก่ นักเรียนแต่ละกลุ่มหรือแต่ละคน การจัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมคละชั้น จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัว งานวิจัยในการเพิ่มศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนคละชั้น ชี้ให้เห็นว่าสิ่งที่เพิ่มศักยภาพนักเรียน คือ การที่นักเรียนเข้าใจชัดเจน เกี่ยวกับการใช้พื้นที่ในห้อง เช่น แผนผังโครงสร้างห้องเรียน พื้นที่ที่จัดไว้เฉพาะสำหรับแต่ละกิจกรรม และกฎระเบียบในการเข้าไปทำกิจกรรมในพื้นที่นั้น ถ้าครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดแผนผังห้องเรียน และวางแผนตกแต่งพื้นที่ทำกิจกรรมด้วยตนเองจะช่วยให้ นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นและรักษากฎระเบียบที่ช่วยกันวางไว้

ได้ผล อย่างไรก็ตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสภาพของแต่ละห้องเรียน โดยทั่วไปในห้องเรียนแต่ละชั้นจะมีกิจกรรมพื้นฐาน 7 กิจกรรม คือ

1. กิจกรรมการศึกษาด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมเดี่ยว / รายบุคคล
2. กิจกรรมทำแบบทดสอบ ตรวจคำตอบใบงาน / แบบฝึก
3. กิจกรรมการสอนรวมชั้น
4. กิจกรรมการทำงานจับคู่กับเพื่อน
5. กิจกรรมอภิปรายกลุ่ม
6. กิจกรรมการค้นคว้าจากคอมพิวเตอร์ / เอกสารอ้างอิง
7. กิจกรรมการสอนเป็นกลุ่มย่อย

2.1.1 การจัดพื้นที่ในห้องเรียนแบบแต่ละชั้น

การจัดพื้นที่ในห้องเรียนแต่ละชั้น จึงควรจัดให้สอดคล้องกับกิจกรรมพื้นฐาน ดังนี้

2.1.1.1 จัดโต๊ะทำงานเดี่ยวสำหรับเด็กที่ศึกษาด้วยตนเอง โต๊ะทำงานสำหรับนักเรียนที่ทำงานเป็นคู่ พื้นที่สำหรับนักเรียนที่ทำงานเป็นกลุ่มย่อย ตั้งแต่ 3-6 คน

2.1.1.2 พื้นที่หรือมุมสำหรับนักเรียนที่ทำงานเสร็จแล้ว สามารถตรวจสอบแบบฝึกหัดหรือใบงานด้วยตนเอง

2.1.1.3 พื้นที่สำหรับทำกิจกรรมศิลปะ ผลิตผลงานจากคอมพิวเตอร์ ศึกษาค้นคว้า จากหนังสือ ค้นคว้า หรือสื่อ ซีดีต่างๆ

2.1.1.4 ศูนย์ศึกษาค้นคว้ารายวิชา เช่น ศูนย์วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ฯลฯ

2.1.1.5 พื้นที่กว้างสำหรับการสอนแบบทั้งชั้นและพื้นที่สำหรับครูสอนนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย

จะเห็นได้ว่าลักษณะของการเรียนรู้แบบแต่ละชั้น กิจกรรมที่นักเรียนทำ มีความหลากหลายและใช้เวลาในช่วงเดียวกัน เช่น นักเรียน ป. 3 อาจทำโครงการหรืองานกลุ่ม นักเรียน ป.2 อาจจับคู่เรียนรู้หรือทำงานด้วยกันเป็นคู่ ครูอาจสอนนักเรียน ป.1 เป็นรายบุคคลอย่างใกล้ชิด นักเรียนกลุ่มอื่นจะทำงานที่ได้รับมอบหมายโดยศึกษาค้นคว้าจากศูนย์สื่อ ซีดี หนังสือค้นคว้า และคอมพิวเตอร์

2.1.3 ข้อคำนึงในการจัดพื้นที่ในห้องเรียนแบบคละชั้น

2.1.3.1 จัดพื้นที่ให้เหมาะสมกับลักษณะของการทำงานของนักเรียน เช่น พื้นที่สำหรับนักเรียนที่ทำงานเดี่ยวต้องการความเงียบสงบ ควรจัดให้ห่างจากบริเวณที่นักเรียนทำงานกลุ่มย่อยซึ่งมีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะครูควรทำเครื่องหมายแสดงระดับการใช้เสียงติดไว้ในพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้หรือมุมประสบการณ์ เพื่อเตือนใจเด็กในการใช้เสียงให้เหมาะกับกิจกรรม เช่น

- 0 ไม่ใช้เสียง
- 1 เสียงค่อย (จับคู่)
- 2 เสียงเบาได้ยินในกลุ่มย่อย
- 3 เสียงดังพอได้ยินทั้งห้อง

2.2 ใช้เฟอร์นิเจอร์กันพื้นที่ให้นักเรียนสังเกตและจำได้ว่าศูนย์การเรียนรู้หรือพื้นที่นั้นใช้สำหรับทำกิจกรรมใด ตู้หรือป้ายนิเทศที่ใช้ในแต่ละศูนย์ควรมีขนาดดีไม่บังสายตาครูสามารถดูแลนักเรียนได้ทั่วถึงและปรับพฤติกรรมนักเรียนได้ เช่น กำกับดูแลให้นักเรียนในแต่ละพื้นที่ หรือศูนย์การเรียนรู้ ทำกิจกรรมที่สอดคล้องกับพื้นที่ ดูแลเรื่องจำนวนเด็กแต่ละพื้นที่และการปฏิบัติตามข้อตกลงของศูนย์การเรียนรู้และข้อตกลงของห้อง

2.3 มุมสื่อค้นคว้าสำหรับครู เป็นบริเวณที่ครูเก็บคู่มือ แฟ้มใบงาน แบบประเมิน ฯลฯ รวมทั้งเป็นบริเวณที่ครูพบเด็กเป็นรายบุคคล หรือกลุ่มย่อย

2.4 มุม/ศูนย์สื่อสำหรับเด็ก ควรจัดในพื้นที่ที่เด็กทุกคนมาใช้สื่อได้ง่าย เป็นพื้นที่กลางสำหรับทุกศูนย์ มุมนี้ประกอบด้วย แบบเรียน เอนไซโคลพีเดีย พจนานุกรม หนังสือค้นคว้า จากห้องสมุด วัสดุอุปกรณ์ของนักเรียน ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ต้องจัดให้เป็นระเบียบ เพื่อให้ให้นักเรียนหยิบใช้และนำมาคืนได้ถูกต้องด้วยตนเอง

2.5 การจัดผังบริเวณให้ส่งเสริมการทำกิจกรรมของเด็ก โดยเกิดความคล่องตัวและไม่รบกวนกัน เช่น พื้นที่ให้เด็กสามารถเคลื่อนย้ายจากมุมหนึ่งไปสู่อีกมุมหนึ่งได้อย่างอิสระ บริเวณที่เป็นมุมค้นคว้าของเด็กต้องไม่เดินทะลุมุมเงียบที่เป็นมุมทำงานส่วนตัวมุมคอมพิวเตอร์ สื่อทัศนูปกรณ์ต้องมีปลั๊กไฟอยู่ใกล้ สื่ออุปกรณ์สำหรับแต่ละวิชาต้องอยู่ในพื้นที่ที่เด็กทำกิจกรรมและหยิบใช้ง่าย

2.6 สำหรับชั้นประถมศึกษาตอนต้นที่มีนักเรียน ป.1 หรือเด็กอนุบาลอยู่ในห้องด้วยกัน เด็กกลุ่มนี้จะอ่านหนังสือไม่ออก หรืออ่านได้เล็กน้อย ดังนั้นครูจึงควรใช้สีและรูปภาพจะช่วยให้เด็กเรียนรู้ว่ามุมใดทำกิจกรรมใด รวมทั้งให้พื้นที่นักเรียนที่เรียนสูงกว่าช่วย

แนะนำน้อง จุดสำคัญ คือ ในห้องเรียนแต่ละชั้นเราจะฝึกให้เด็กมีวินัยในตนเองและเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้จากเพื่อน – พี่ – และครู เด็กแต่ละคนจึงต้องฝึกกระบวนการเรียนรู้และเข้ามามีกิจกรรมได้ถูกต้อง

3. กิจกรรมเฉพาะ

การทำกิจกรรมในมุมหรือบริเวณที่ได้จัดไว้ต้องสามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ที่จัดเตรียมไว้ได้สะดวกในบริเวณที่จัดไว้สำหรับนักเรียนทำคนเดียว หมายความว่าครูต้องจัดโต๊ะนักเรียนแยกออกไปจากบริเวณที่นักเรียนอีกกลุ่มหนึ่งอภิปรายและเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ดังนั้นการจัดโต๊ะเก้าอี้และเฟอร์นิเจอร์ภายในห้องเรียนจึงควรให้เหมาะสมกับชนิดของกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในมุมหรือบริเวณต่างๆ ที่จัดไว้

4. การปรับวัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับความแตกต่างของนักเรียน

ในห้องเรียนแบบแต่ละชั้นสิ่งสำคัญที่ควรพิจารณาคืออายุและความแตกต่างของนักเรียน เช่น ควรพิจารณาขนาดของโต๊ะ เก้าอี้ วัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับนักเรียนหากนักเรียนที่อายุต่างกันมากเป็นต้น

การใช้สื่อการเรียนรู้กับนักเรียนชั้นต้นๆ ที่ยังอ่านหนังสือไม่ได้หรือเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ใช้แถบสีแทนรายวิชาและใช้รูปภาพแทนตัวหนังสือซึ่งเป็นวิธีการที่เหมาะสมกับข้อจำกัดของนักเรียน

5. การจัดที่นั่งแบบยืดหยุ่น

ความยืดหยุ่นเป็นกุญแจสำคัญในการจัดห้องเรียนแบบแต่ละชั้น นักเรียนจะทำงานเคลื่อนที่จากกลุ่มหนึ่งไปสู่อีกกลุ่มหนึ่งในแต่ละวันบ่อยครั้งที่นักเรียนต้องทำงานคนเดียว บางที่ต้องทำงานเป็นกลุ่ม ดังนั้นการจัดที่นั่งแบบไม่ยืดหยุ่นจึงไม่เหมาะสม การจัดที่นั่งในห้องเรียนแบบดั้งเดิมนักเรียนจะนั่งที่เดิมตลอดและใช้โต๊ะเป็นที่เก็บสมุดหนังสือแต่การจัดที่นั่งในห้องเรียนแบบแต่ละชั้นนักเรียนจะไม่ได้เป็นเจ้าของที่นั่งเดิมตลอดเวลาและสมุดหนังสือจะเก็บไว้ในชั้นที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ถูกต้อง

ตอนที่ 1

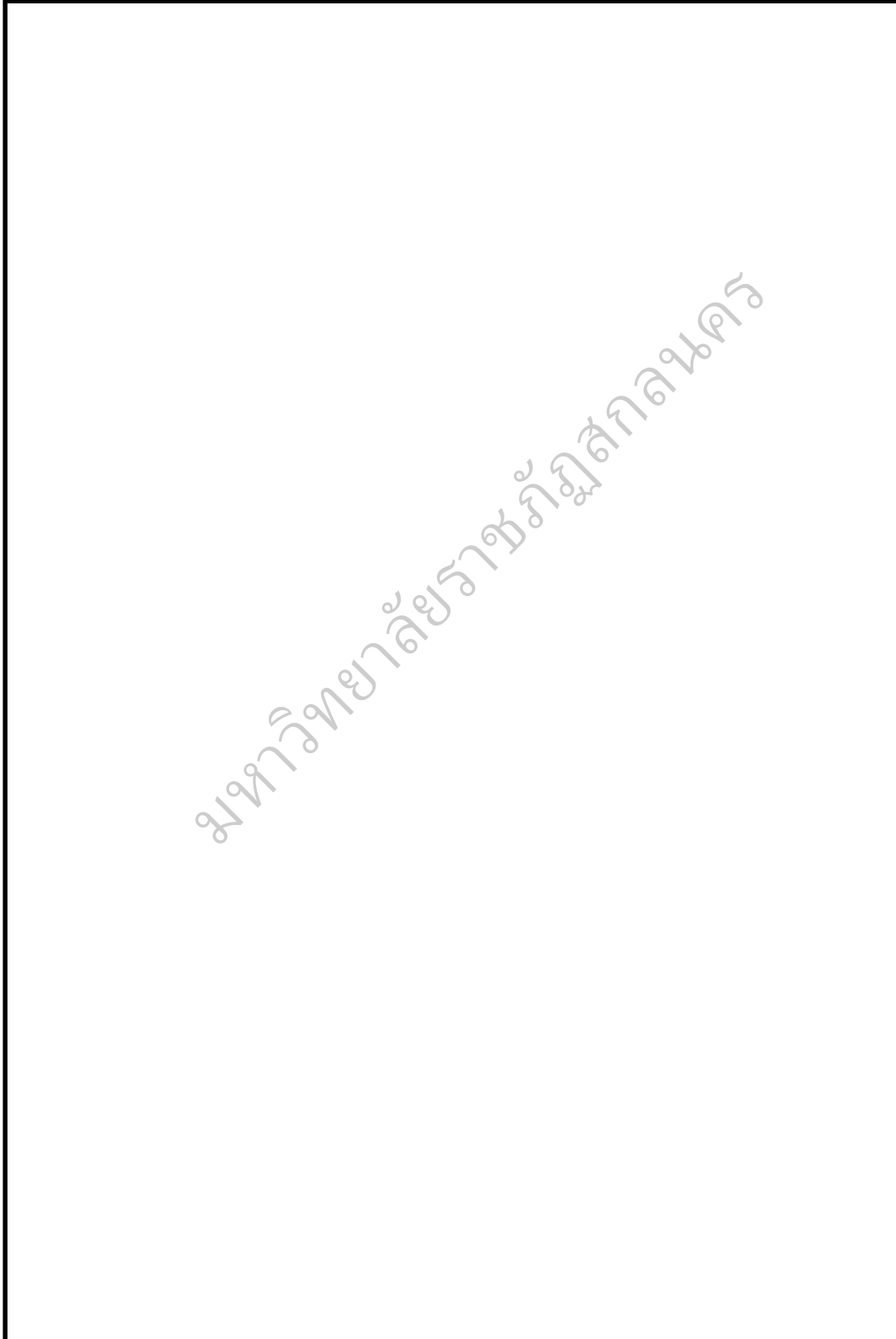
ให้ผู้เข้าอบรมอภิปรายในกลุ่มเพื่อสรุปลักษณะห้องเรียนคละชั้นที่เหมาะสมกับบริบทโรงเรียนของตนเอง พร้อมทั้งจัดทำผังห้องเรียนและระบุพื้นที่ที่ท่านคิดว่าจำเป็นต้องมีในห้องเรียนคละชั้น

พื้นที่หรือมุมที่คิดว่าจำเป็นต้องจัด

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.

ตอนที่ 2

ให้ผู้เข้าอบรมนำพื้นที่หรือมุมที่คิดว่าจำเป็นต้องจัดในตอนที่ 1 มาออกแบบผัง
ห้องเรียน

1. ผู้เข้าอบรมปฏิบัติงานตามใบงานที่ 2.2
2. ผู้เข้าอบรมนำเสนอผลงานที่ได้จากการฝึกปฏิบัติในใบงานที่ 2.2 เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มย่อย (กลุ่มตัวอย่างใบงานละ 5-6 คน คนละ 5 นาที)
 - 2.1 ประเด็นที่ควรนำเสนอ
 - การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แบบคณะชั้นควรมีลักษณะอย่างไร
 3. วิทยากรตรวจสอบการปฏิบัติงานในใบงานและแก้ไข แนะนำให้เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม
 4. ผู้เข้าอบรมอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดหรือซักถามในประเด็นที่สงสัย
 5. วิทยากรสรุปสิ่งที่ได้จากใบงานที่ 2.2 ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

การบริหาร
จัดการเรียนรู้
แบบคละชัน
(6 ชม.)

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

การบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

ตาราง 6 แผนการอบรมหน่วยที่ 3 การบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

กิจกรรมย่อย	เนื้อหา	รูปแบบการอบรม	ระยะเวลา	สื่อประกอบ
1	กิจกรรม 3.1 แบ่งกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สภาพปัญหา บริบทการบริหาร จัดการเรียนรู้แบบคละชั้น	ปฏิบัติ	1 ชั่วโมง	กิจกรรม ที่ 3.1
2	แนวคิดการจัดทำแผนการจัดการ เรียนรู้แบบคละชั้น	บรรยาย	1 ชั่วโมง	ใบความรู้ ที่ 3.1
3	แนวคิดการจัดทำกำหนดการสอน แบบคละชั้นรายสัปดาห์	บรรยาย	1 ชั่วโมง	ใบความรู้ ที่ 3.1
4	ฝึกปฏิบัติการจัดทำแผนและ กำหนดการสอนแบบคละชั้นราย สัปดาห์	ปฏิบัติ	2 ชั่วโมง	ใบงานที่ 3.1
5	กิจกรรมที่ 3.2 นำเสนอ อภิปราย ใบงานที่ 3.1 การออกแบบผัง ห้องเรียนแบบคละชั้น	ปฏิบัติ	1 ชั่วโมง	กิจกรรม ที่ 3.1

หมายเหตุ : ระยะเวลาอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

การบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบคละชั้น
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจแนวคิดในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น
3. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีทักษะในการจัดทำกำหนดการสอนแบบคละชั้นรายสัปดาห์

ขอบข่ายเนื้อหา

1. การจัดตารางเรียน
2. การจัดกลุ่มนักเรียน
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบคละชั้น
4. การสนับสนุนการเรียนรู้แบบคละชั้น
5. แนวคิดสำคัญในการจัดทำแผนการเรียนรู้แบบคละชั้น
6. การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อออกแบบการเรียนรู้
7. การนำแผนการจัดการเรียนรู้ออกไปสู่การปฏิบัติ

กิจกรรม

1. ชม VTR เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบคละชั้น
2. จัดเวทีแลกเปลี่ยน อภิปรายความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น
3. ผู้ดำเนินการอบรมนำเสนอแนวคิดในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นรายสัปดาห์
4. ผู้ดำเนินการอบรมนำเสนอการจัดทำกำหนดการสอนแบบคละชั้นรายสัปดาห์
5. แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติจัดทำกำหนดการสอนแบบคละชั้นรายสัปดาห์

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. VTR การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบคละชั้น
2. Power point รายละเอียดองค์ประกอบของแผน
3. Power point การจัดทำกำหนดการสอนรายสัปดาห์
4. Power point การจัดทำกำหนดการสอนแบบคละชั้นรายสัปดาห์
5. กิจกรรม 3.1 แบ่งกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สภาพปัญหา บริบทการจัด
การเรียนรู้แบบคละชั้น
6. ใบความรู้ที่ 3.1 แนวคิดการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น
7. ใบงานที่ 3.1 ฝึกปฏิบัติการจัดทำแผนและกำหนดการสอนแบบคละชั้น
รายสัปดาห์

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมและการมีส่วนร่วมในการอภิปราย
2. สังเกตพฤติกรรมและความสนใจ
3. สังเกตการณ์มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
4. ตรวจสอบผลงานกลุ่ม
5. ตรวจสอบผลงานที่น่าเสนอ

1. กิจกรรม 3.1 แบ่งกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สภาพปัญหา บริบทการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น
 2. ใบความรู้ที่ 3.1 แนวคิดการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น
 3. ใบงานที่ 3.1 ฝึกปฏิบัติการจัดทำแผนและกำหนดการสอนแบบคละชั้น
- รายสัปดาห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

1. ผู้เข้าอบรมแลกเปลี่ยนบริบทและประเด็นปัญหาการบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็กของตนเอง

1.1 ประเด็นคำถามแลกเปลี่ยนเรียนรู้

- สภาพปัญหาการบริหารจัดการเรียนรู้ปัจจุบันของโรงเรียนเป็นอย่างไร
- เทคนิค วิธีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในปัจจุบัน

2. ผู้เข้าอบรมอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดหรือซักถามในประเด็นที่สงสัย

3. วิทยากรสรุปสิ่งที่ได้จากการอภิปราย ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

การบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

1 แนวดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

1.1 จัดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้

การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีหลายชั้นมาเรียนรวมในห้องเรียนเดียวกัน สิ่งที่ต้องคำนึงถึงเพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ดังนี้

- 1) นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้
- 2) สร้างแรงจูงใจเมื่อเด็กเกิดความสนใจ และมีความพึงพอใจ

ในการเรียน

- 3) จัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างของนักเรียน ด้านความพร้อม ความถนัด ความสนใจ ความเชื่อ

- 4) ใช้สื่อในการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้
- 5) จัดประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่ทำหายความสามารถของนักเรียน
- 6) ห้องเรียนสะอาด จัดเก็บสื่อ วัสดุอุปกรณ์การจัดการเรียนรู้เป็น

หมวดหมู่ สะดวกต่อการนำไปใช้

- 7) นักเรียนมีความรู้สึกลปลอดภัยและมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน
- 8) มีป้ายนิเทศ หรือที่จัดแสดงผลงานของนักเรียนที่เหมาะสม

1.2 การจัดตารางเรียน

การจัดตารางเรียนในชั้นเรียนแบบคละชั้น สามารถจัดให้สอดคล้องกับ โครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษาหรือจุดเน้นของสถานศึกษาและสอดคล้องกับลักษณะ การเรียนรู้ แบบคละชั้น เช่น จัดตารางเรียนช่วงเช้า เน้นการเรียนรู้ด้านภาษาและ คณิตศาสตร์ ภาคบ่าย จัดรูปแบบบูรณาการเป็นหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นทักษะสำคัญที่ เป็นทักษะร่วมในการแสวงหาความรู้ เช่น ทักษะการคิด ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการสื่อสาร เป็นต้น

ตาราง 7 ตัวอย่างตารางเรียนระดับชั้น ป. 1 – 3 ตัวอย่างที่ 1

วัน/เวลา	08.30–12.00 น.		12.00– 13.00 น.	13.00–15.30 น.	
จันทร์	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์		วิทยาศาสตร์	บูรณาการ สังคม ศึกษา ดนตรี ศิลปะ การงาน อาชีพและ เทคโนโลยี สุขศึกษาและ พลศึกษา
อังคาร	คณิตศาสตร์	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ		
พุธ	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์		
พฤหัสบดี	คณิตศาสตร์	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ		
ศุกร์	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์		

ตาราง 8 ตัวอย่างตารางเรียนระดับชั้น ป. 1 – 3 ตัวอย่างที่ 2

เวลา วัน	08.30 – 09.55	09.55 – 10.05	10.05– 11.30	11.30 – 12.30	12.30– 13.30	13.30– 14.30	14.30–15.30	
จันทร์	คณิตศาสตร์	ศึกษาศาสตร์ และ ภาษา ไทย	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ และ ศิลปะ	วิทยาศาสตร์	บูรณาการ		
อังคาร	ภาษาไทย		คณิตศาสตร์		ดนตรี	ครูพระ	บูรณาการ	
พุธ	อังกฤษ		วิทยาศาสตร์		บูรณาการ		พลศึกษา	
พฤหัสบดี	คณิตศาสตร์ ภาษาไทย		ภาษาไทย		อังกฤษ	บูรณาการ	ลูกเสือ	
ศุกร์	ภาษาไทย		คณิตศาสตร์		บูรณาการ	ชุมนุม	อบรบ	

ตาราง 9 ตัวอย่างตารางเรียนระดับชั้น ป. 4 – 6 ตัวอย่างที่ 3

เวลา วัน	09.00– 10.00	10.00– 11.00	11.00–12.00	12.00– 13.00	13.00–14.00	14.00– 15.00	15.00– 16.00
จันทร์	ภาษาไทย				บูรณาการ		แนะแนว
อังคาร	คณิตศาสตร์	ภาษาไทย	อังกฤษ		บูรณาการ		ซ่อมเสริม
พุธ	ภาษาไทย		วิทยาศาสตร์		บูรณาการ		ซ่อมเสริม
พฤหัสบดี	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์			คอมพิวเตอร์	ลูกเสือ	ซ่อมเสริม
ศุกร์	คณิตศาสตร์		อังกฤษ		นาฏศิลป์	ชุมนุม	แนะแนว

ตาราง 10 ตัวอย่างตารางเรียนระดับชั้น ป. 4 – 6 ตัวอย่างที่ 4

เวลา วัน	08.30– 09.55	09.55– 10.05	10.05–11.30	11.30 – 12.30	12.30–13.30	13.30–14.30	14.30 – 15.30
	จันทร์	ภาษาไทย	ศิลปะ และ ดนตรี	คณิตศาสตร์	ศิลปะ และ ดนตรี	อังกฤษ	บูรณาการ
อังคาร	คณิตศาสตร์	ภาษาไทย		ครูพระ		ขนมไทย/ศิลปะทางเท้า/ เกษตร	
พุธ	วิทยาศาสตร์	ดนตรี		อังกฤษ		วิทยาศาสตร์	พละ
พฤหัสบดี	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์		อังกฤษ		การงาน	ลูกเสือ
ศุกร์	คณิตศาสตร์	ภาษาไทย		วิทยาศาสตร์		ชุมนุม	อบรม

1.3 การเตรียมตัวของครู

ครูผู้สอนในชั้นเรียนแบบคณะชั้น ควรมีการเตรียมตัว ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลเด็กรายบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินพื้นฐานด้านการอ่านและคณิตศาสตร์ เพื่อจัดระดับความสามารถของเด็ก
- 2) ทำกำหนดการสอน ระบุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และชิ้นงานที่แสดงความสามารถของนักเรียน
- 3) จัดกลุ่มเด็กและเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้
 - จัดกลุ่มย่อยเด็กที่มีความสามารถระดับเดียวกัน
 - จับคู่เด็กที่อยู่ในระดับเดียวกัน หรือต่างชั้นกัน
 - เตรียมกิจกรรมที่ใช้ในช่วงร่วมชั้น จับคู่ กลุ่มย่อย งานเดี่ยว
 - เตรียมใบงาน ใบความรู้ แหล่งค้นคว้า
- 4) จัดระบบการเรียนรู้ โดยหมุนเวียนอย่างเป็นระบบ เช่น กำหนดกลุ่มที่ทำงานอิสระกลุ่มย่อยที่เรียนกับครู การประเมินผล ฯลฯ

2. แผนการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้น

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานริเริ่มจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้นสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก และมีการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้นให้สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไว้ดังนี้

ตาราง 11 โครงสร้างเวลาเรียนในหลักสูตรสถานศึกษาที่ใช้แผนการเรียนรู้แบบคณะชั้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้/กิจกรรม	เวลาเรียน					
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6
ภาษาไทย	200	200	200	160	160	160
คณิตศาสตร์	200	200	200	160	160	160
วิทยาศาสตร์	80	80	80	80	80	80
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	120	120	120	120	120	120
สุขศึกษา และพลศึกษา	80	80	80	80	80	80
ศิลปะ	80	80	80	80	80	80
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	40	40	40	40	40	40
ภาษาต่างประเทศ	40	40	40	40	40	40
รวมเวลาเรียนพื้นฐาน	480	480	480	480	480	480
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	120	120	120	120
รายวิชา/กิจกรรมที่จัดเพิ่มตามความ พร้อมและจุดเน้น	ปีละ 40 ชั่วโมง			ปีละ 40 ชั่วโมง		
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	ไม่น้อยกว่า 1,000 ชั่วโมง/ปี					

จากโครงสร้างเวลาเรียนในหลักสูตรสถานศึกษาที่ใช้แผนการเรียนรู้แบบคณะชั้น นำไปจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้รายชั้นปี เพื่อเอื้อต่อการจัดชั้นเรียนแบบคณะชั้นของแต่ละโรงเรียน ซึ่งมักจะหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงไปทุกปี 5 ชุด ดังนี้

2.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

2.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

2.4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

2.5 หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ (กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี)

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้น เน้นการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ (Unit of Learning) ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญของการจัดทำหลักสูตรอิงมาตรฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หน่วยการเรียนรู้ของ

แผนการจัดการเรียนรู้แต่ละชั้น กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน (Standard – based unit) ประกอบด้วยเป้าหมายด้านความรู้ ทักษะ / กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม / ค่านิยม และกำหนดภาระชิ้นงาน ให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะและ เป็นร่องรอยในการประเมินความรู้ความสามารถให้บรรลุตามมาตรฐานที่กำหนด พร้อมทั้ง กำหนดแก่นเรื่องของหน่วยย่อย (Theme) ซึ่งเอื้อต่อการหลอมรวมเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ นำมาจัดลำดับความเหมาะสม ความยากง่ายของแต่ละชั้น เรียงลำดับจากชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แก่นเรื่องเดียวกัน แต่มีลำดับ ความยากง่ายต่างกัน ดังตาราง 12

ตาราง 12 หน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	เวลาเรียน (ชั่วโมง)	
		ชั้น ป.1 – 3	ชั้น ป.4 – 6
1	รักษาความเป็นไทย	15	10
2	คุณค่าแห่งชีวิต	15	10
3	ประโยชน์ใกล้ตัว	15	10
4	มรดกล้ำค่า	15	10
5	รักกันไว้เถิด	10	10
6	ทันคนทันโลก	10	10
7	ธรรมชาติที่รัก	10	10
8	ด้วยแรงแห่งรัก	10	10
9	ชีวิที่เป็นสุข	10	10
10	พลังปริศนา	10	10
11	แดนดินถิ่นคนดี	10	10
12	ภาษาสร้างสรรค์	15	10
13	บันทึกคนดี	15	10
14	สินค้าจากแดนไกล	10	10
15	ยอดปรารถนา	15	10
16	หลักชัยแห่งชีวิต	15	10
รวม		200	160

ตาราง 13 หน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	เวลาเรียน (ชั่วโมง)	
		ชั้น ป.1 - 3	ชั้น ป.4 - 6
1	จำนวนธรรมชาติ	50	40
2	เวลา ชั่ง วัด	20	10
3	สารพัดเรขาคณิต	18	18
4	พีชคณิตรูปแบบ	12	12
5	การบริหารจำนวน	59	59
6	ชวนใช้เรื่องเงิน	9	9
7	ผลิตเพลินด้วยมิติ	7	7
8	สถิติน่ารู้	5	5
9	ทบทวน	20	-
รวม		200	160

ตาราง 14 หน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	เวลาเรียน (ชั่วโมง)	
		ชั้น ป.1 - 3	ชั้น ป.4 - 6
1	มหัศจรรย์ธรรมชาติ	34	34
2	สารรอบตัว	19	19
3	แรงและการเคลื่อนที่	5	5
4	พลังงานเพื่อชีวิต	10	10
5	การเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลก	6	6
6	ท้องจักรวาล	6	6
รวม		80	80

ตาราง 15 หน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	เวลาเรียน (ชั่วโมง)	
		ชั้น ป.1 - 3	ชั้น ป.4 - 6
1	My English	10	10
2	All about me	10	10
3	Family	10	10
4	School	10	10
5	Body & Health	10	10
6	Nature	10	10
7	Food & Drink	10	10
8	Number & Color	10	10
รวม		80	80

3. หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ

หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ เป็นหน่วยการเรียนรู้ที่เกิดจากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวชี้วัด และเนื้อหาจากสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี บูรณาการหลอมรวมกัน กำหนดเป็นหัวเรื่อง (Theme) โดยแต่ละหัวเรื่อง จะมีรายวิชาใดวิชาหนึ่งเป็นแกนหลัก แล้วตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้เดียวกันตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 มีหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ 10 หน่วย ดังนี้

ตาราง 16 หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ

รายวิชาที่เป็นแกน	หน่วยที่	ชื่อหน่วย	เวลาเรียน (ชั่วโมง)	
			ชั้น ป.1 - 3	ชั้น ป.1 - 6
สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม	1	ชีวิตพอเพียง	35	40
		หน่วยย่อยที่ 1 เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	18	20
		หน่วยย่อยที่ 2 สถาบันทางเศรษฐกิจ	17	20
สุขศึกษา พลศึกษา	2	สุขภาพดี ชีวิตเป็นสุข	38	40
		หน่วยย่อยที่ 1 รักตัวเรา	16	
		หน่วยย่อยที่ 2 สนุกกับเกมกีฬา	12	
		หน่วยย่อยที่ 3 เสริมสร้างสุขภาพ	10	
		หน่วยย่อยที่ 1 รักตัวเรา	-	6
		หน่วยย่อยที่ 2 ฝึกดูแลครอบครัว	-	9
		หน่วยย่อยที่ 3 สนุกกับเกมกีฬา	-	14
		หน่วยย่อยที่ 4 เสริมสร้างสุขภาพ	-	11
สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม	3	คุณธรรมนำไทย	35	40
		หน่วยย่อยที่ 1 ศาสนานำรู้	13	15
		หน่วยย่อยที่ 2 นำสู่ศาสนาพิธี	7	10
		หน่วยย่อยที่ 3 วิถีพุทธ	15	15
สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม	4	คนดีศรีแผ่นดิน	30	30
		หน่วยย่อยที่ 1 ตันกล้าคนดี	12	12
		หน่วยย่อยที่ 2 สิทธิเด็กไทย	9	9
		หน่วยย่อยที่ 3 วิถีประชาธิปไตย	9	9
สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม	5	รักโลก รักสิ่งแวดล้อม	35	40
		หน่วยย่อยที่ 1 ฝึกคิดวิธีใช้	5	7
		หน่วยย่อยที่ 2 หลากหลายธรรมชาติ	8	8
		หน่วยย่อยที่ 3 ซึมซับการเปลี่ยนแปลง	8	9
		หน่วยย่อยที่ 4 หวงแหนสิ่งแวดล้อม	9	10
		หน่วยย่อยที่ 5 ถึงพร้อมความร่วมมือ	5	6

ตาราง 16 (ต่อ)

รายวิชาที่เป็น แกน	หน่วยที่	ชื่อหน่วย	เวลาเรียน (ชั่วโมง)	
			ชั้น ป.1 - 3	ชั้น ป.1 - 6
การงานอาชีพ และ เทคโนโลยี	6	เด็กไทยรู้ทันเทคโนโลยี	40	40
		หน่วยย่อยที่ 1 สร้างนิสัยรักงานบ้าน	10	10
		หน่วยย่อยที่ 2 สร้างสรรค์เครื่องมือใช้	10	10
		หน่วยย่อยที่ 3 สร้างสื่อทันสมัย	20	20
การงานอาชีพ และ เทคโนโลยี	7	วิถีชีวิตมีค่าเพาะต้นกล้าอาชีพ	19	40
		หน่วยย่อยที่ 1 งานบ้าน งานเมือง	7	14
		หน่วยย่อยที่ 2 งานเกษตรน่ารู้	6	10
		หน่วยย่อยที่ 3 สร้างสรรค์งานประดิษฐ์	6	10
		หน่วยย่อยที่ 4 อาชีพสุจริต	-	6
ศิลปะ	8	สุนทรียศิลป์	38	40
		หน่วยย่อยที่ 1 ทศนศิลป์	15	15
		หน่วยย่อยที่ 2 ดนตรี	210	12
		หน่วยย่อยที่ 3 นาฏศิลป์	13	13
ประวัติศาสตร์	9	ถิ่นไทยวิไลศิลป์	30	30
		หน่วยย่อยที่ 1 เจาะเวลาหาอดีต	5	5
		หน่วยย่อยที่ 2 แลหลังมองไกลไปอนาคต	10	7
		หน่วยย่อยที่ 3ชาติไทย	15	18
สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม	10	อาเซียนศึกษา	20	20
		หน่วยย่อยที่ 1 รู้จักอาเซียน	2	2
		หน่วยย่อยที่ 2 ประเทศในกลุ่มอาเซียน	10	10
		หน่วยย่อยที่ 3 ประชาคมอาเซียน	7	7
		หน่วยย่อยที่ 4 การเตรียมตัวสู่อาเซียน	1	1
รวม			320	360

4. แนวทางการนำแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นไปใช้

การนำหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นไปใช้ ซึ่งจัดทำโดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ครูผู้สอนสามารถดำเนินการ ดังนี้

- 4.1 ศึกษาข้อมูลนักเรียนในห้องเรียนแบบคละชั้นเป็นรายบุคคลเพื่อเตรียมการจัดกลุ่มสำหรับการเรียนรู้ กิจกรรมต่างๆ ตามแผนการจัดการเรียนรู้
- 4.2 ศึกษารายละเอียดของหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ของชั้นเรียนที่นำมาสอนแบบคละชั้น
- 4.3 วิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ นำมาจัดทำกำหนดการสอนรายสัปดาห์ เป็นการวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นที่นำมาคละชั้น จะทำให้มองเห็นความเชื่อมโยงของเป้าหมายการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละลักษณะกลุ่มและภาระชิ้นงานของนักเรียนแต่ละชั้น เพื่อนำมาวางแผนการคละชั้นว่าจะคละโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ใดเป็นแกน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกิจกรรมรวมชั้น
- 4.4 กำหนดรูปแบบการเรียนรู้รายสัปดาห์ของนักเรียนโดยวิเคราะห์มาจากกำหนดการสอนรายสัปดาห์ของครู เพื่อให้นักเรียนทราบล่วงหน้าว่านักเรียนต้องมีภาระงานอะไรบ้างในแต่ละสัปดาห์
- 4.5 การจัดเตรียมสื่อ เอกสาร ใบงาน ใบความรู้ สื่อการเรียนรู้ เตรียมสถานที่ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เตรียมตัวครูและเตรียมนักเรียน ในแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ได้มีการจัดทำใบงาน ใบความรู้ ไว้เป็นตัวอย่างให้ครูนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแล้ว ครูเพียงพิจารณาว่าเหมาะสมกับนักเรียนหรือไม่ ถ้าเหมาะสมอาจนำไปถ่ายสำเนาเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ให้นักเรียน ในบางกรณี หากใบงาน ใบความรู้มีเนื้อหามาท ครูอาจใช้วิธีเขียนบนกระดานดำ หรือพิมพ์ในคอมพิวเตอร์แทน หรือบางครั้งอาจให้นักเรียนทำในสมุด หนังสือแบบฝึกหัด ฯลฯ รวมทั้งมีการประสานการใช้แหล่งเรียนรู้หากครูมีการเตรียมพร้อมจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
- 4.6 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการที่แผนการจัดการเรียนรู้กำหนด โดยครูสามารถปรับเปลี่ยนเพิ่มเติม กิจกรรม สื่อได้ตามความเหมาะสม การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจ ดังนั้นการแบ่งกลุ่มและเลือกกลุ่มจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญ ครูควรจัดกิจกรรมให้ครบกระบวนการตามแผนการจัดการเรียนรู้

4.7 การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ในการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ ครูอาจใช้เครื่องมือที่แผนการจัดการเรียนรู้กำหนดไว้ หรืออาจนำเครื่องมืออื่นๆ ที่เหมาะสมมาใช้ก็ได้ ครูควรมีการบันทึกผลตามตัวชี้วัดหรือจุดประสงค์การเรียนรู้ของ แผนการจัดการเรียนรู้ครั้งนั้นๆ ของนักเรียนไว้ด้วยเพื่อสะดวกในการตรวจสอบการผ่าน เกณฑ์การประเมินตัวชี้วัด

4.8 การสอนซ่อมเสริมนักเรียนตามสภาพจริงเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างเต็มศักยภาพ

4.9 บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ที่ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำขึ้น เป็นแผนแยกชั้นรายปี ครูผู้สอนที่ใช้แผนดังกล่าว มีแนวทางการบันทึกผลหลัง การเรียนรู้ ได้ดังนี้

- 1) บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้ลงในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้
- 2) ทำเอกสารแบบบันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมแยกออกมา จากแผนการจัดการเรียนรู้ สามารถเพิ่มเติม แก้ไขเปลี่ยนแปลงในแผนการจัดการเรียนรู้ได้ทันที
- 3) หากพบปัญหา อุปสรรค ข้อผิดพลาด ความไม่สมบูรณ์ ความไม่ชัดเจนของแผนการจัดการเรียนรู้ สามารถเพิ่มเติม แก้ไขเปลี่ยนแปลงในแผนการจัดการ เรียนรู้ได้ทันที
- 4) ครูผู้สอนสามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้ 2 หรือ 3 ชั้นปีมาพัฒนา เป็นแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของตนเองโดยหลอมรวมกิจกรรมรวมชั้น ระบุ กิจกรรมย่อย จับคู่ กิจกรรมเดี่ยวให้เหมาะสมกับกลุ่มและระดับชั้นของนักเรียน เพื่อใช้ จัดการเรียนรู้และพัฒนาเป็นผลงานของตนเองต่อไป

5. กิจกรรมการสอนในห้องเรียนคละชั้น

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบคละชั้น ครูจะดูแลนักเรียนมากกว่า 1 ชั้นเรียน ดังนั้นกิจกรรมที่ครูจัดเตรียมอย่างหลากหลายให้แก่แก่นักเรียนแต่ละกลุ่ม หรือแต่ละคน โดยมีกิจกรรมพื้นฐาน ดังต่อไปนี้

5.1 กิจกรรมสอนรวมชั้น เป็นกิจกรรมเตรียมความพร้อม นำเข้าสู่บทเรียน ทบทวนความรู้เดิม กิจกรรมนี้มีความสำคัญมากเนื่องจากครูจำเป็นต้องชี้แจงกิจกรรมหลัก ที่จะเรียนรู้ในแต่ละวันพร้อมทั้งมอบหมายงานให้เด็กแต่ละกลุ่มก่อนที่เด็กจะแยกกันไป

ทำงานที่ได้รับมอบหมาย ดังนั้นใน 1 วัน เด็กแต่ละกลุ่มจะหมุนเวียนกิจกรรมสลับกัน ระหว่างการทำงานกลุ่มย่อย การเรียนรู้แบบจับคู่ การทำงานเดี่ยว และการเรียนรู้กับครูในกลุ่มเฉพาะแผนการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้น จึงจำเป็นต้องมีกิจกรรมหลัก ดังกล่าวนี้อย่างเฉพาะเจาะจงจัดการเรียนรู้ที่เป็นหน่วยการเรียนรู้ที่เป็นหน่วยเรื่องเดียวกัน แต่มีกิจกรรมสำหรับเด็กแต่ละชั้นต่างกัน ตามระดับการเรียนรู้ของเด็ก ครูผู้สอนสามารถจัดทำใบความรู้ ใบงาน หรือกิจกรรมเพิ่มเติมได้ให้เหมาะสมกับความสามารถของเด็กในแต่ละโรงเรียน

5.2 กิจกรรมจับคู่ อาจจับคู่เด็กที่เรียนระดับชั้นเดียวกัน หรือจับคู่เด็กต่างระดับชั้น

5.3 กิจกรรมกลุ่มย่อย ครูวิเคราะห์ความสามารถเด็กและจัดกลุ่มเด็กที่มีความสามารถใกล้เคียงกันให้ทำงานร่วมกัน โดยครูจัดใบงานหรือใบกิจกรรมที่สอดคล้องกับระดับความสามารถของเด็กแต่ละกลุ่ม

5.4 กิจกรรมการสอนโดยกลุ่มเพื่อน (เพื่อสอนเพื่อน) และการสอนข้ามกลุ่มอายุ

5.5 กิจกรรมการทำงานรายบุคคล

5.6 กิจกรรมการเรียนรู้กับครูเป็นกลุ่มย่อย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว ทำให้เด็กแต่ละคนมีงานที่ได้รับมอบหมาย ตามระดับความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ตลอดจนมีการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กด้วยกัน รู้จักเป็นผู้ให้และผู้รับ มีวินัยในตนเอง สามารถรับผิดชอบตนเองได้เป็นอย่างดี ลักษณะการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเช่นนี้ จึงทำให้ครูมีเวลาดูแลเด็กเป็นรายบุคคลและกลุ่มย่อยได้ครบถ้วน

กำหนดการสอนรายสัปดาห์การจัดการเรียนรู้คละชั้น (รายกลุ่มสาระ)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยชั้น ป. 1 – 3 จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 7 ชั่วโมง
 ภาคเรียนที่ 2 หน่วยที่ 9 นิทานสอนใจ

ตาราง 17 ตัวอย่างกำหนดการสอนรายสัปดาห์การจัดการเรียนรู้คละชั้น

วัน	กลุ่ม / ชั้น (รายชื่อ นักเรียน)	เป้าหมาย การเรียนรู้ รายสัปดาห์	กิจกรรม รวมชั้น รายสัปดาห์	กลุ่มย่อยพบครู (ค)	กิจกรรม กลุ่มย่อย (ก)	กิจกรรมจับคู่ (จ)	กิจกรรมเดี่ยว ฝึกปฏิบัติ / ICT (ด)	วัดและ ประเมินผล
จันทร์	กลุ่มกุหลาบ 1. ด.ช.ธนภัทร 2. ด.ช.ชาญนิช 3. ด.ช.ธนธรณ์ 4. ด.ญ.ภัทรนันท์ 5. ด.ญ.ชลธิชา 6. ด.ญ.อาลิษา ค ก จ	เขียนประโยค คำที่มี ค. เป็นตัวสะกด	- บทอาขยาน “วิชาหนาเจ้า” - แจงจุดประสงค์ การเรียนรู้ และ การหมั่นเวียน กิจกรรม	ความรู้ นิทานอังกกับวัว ทักษะ / ชิ้นงาน - การฟัง - การเล่าเรื่อง ย้อนกลับ	ความรู้ สรบนิทาน อังกกับวัว ทักษะ / ชิ้นงาน ใบกิจกรรมตอบ คำถามนิทานอังก อังกกับวัว	ความรู้ นิทานอังกกับวัว ทักษะ / ชิ้นงาน การวาดภาพนิทาน อังกกับวัว	ความรู้ ทักษะ / ชิ้นงาน	- การลังกเกต - ตรวจผลงาน
	กลุ่มดาวเรือง 1. ด.ช.นันทพงษ์ 2. ด.ช.ธนภัทร 3. ด.ช.จักรกฤษ์ 4. ด.ญ.ปุณยภาพร ก ค จ	เขียนบรรยาย (มาตรตัวสะกด แม่ กต)		ความรู้ นิทานอังกกับวัว ทักษะ / ชิ้นงาน การเล่าเรื่องย้อนกลับ/ สรปข้อคิดจากเรื่อง	ความรู้ แผนภาพโครงเรื่อง ทักษะ / ชิ้นงาน เขียนแผนภาพโครง เรื่องนิทานอังกกับ วัว	ความรู้ มาตรตัวสะกด แม่กน ทักษะ / ชิ้นงาน เขียนคำแม่กนจาก นิทานอังกกับวัว	ความรู้ ทักษะ / ชิ้นงาน	- การลังกเกต - ตรวจผลงาน

เป้าหมายการเรียนรู้รายสัปดาห์
สัปดาห์ที่ 33. วันที่ 1 – 5 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553

ตาราง 18 ตัวอย่างเป้าหมายการเรียนรู้รายสัปดาห์

กลุ่ม ชื่อ	การหมุนเวียน กลุ่ม	เป้าหมายการเรียนรู้				
		ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาอังกฤษ	บูรณาการ
กลุ่มกุหลาบ 1. ด.ช.ธนภัทร 2. ด.ช.ชาญนิช 3. ด.ช.ธนธรณ์ 4. ด.ญ.ภัทรนันท์ 5. ด.ญ.ชลธิชา 6. ด.ญ.อาลิษา	ค ก จ	เขียนประโยค คำที่มี ด. เป็น ตัวสะกด	การหาร (การนับลดทีละ เท่าๆ กัน)	แรงกับการ เปลี่ยนแปลงรูปร่าง ของวัตถุ	I can I can not	โครงสร้างของ ครอบครั้วและ โรงเรียน
กลุ่มดาวเรือง 1. ด.ช.นันทพงษ์ 2. ด.ช.ธนภัทร 3. ด.ช.จักรกฤษ์ 4. ด.ญ.ปุณยาพร	ก ค จ	เขียนบรรยาย (มาตราตัวสะกด แม่ กค)	การหาร (เลขไม่มีเศษ)	ประเภทของแรง	I can I can not	ความสัมพันธ์ของ สมาชิกใน ครอบครั้วและ ชุมชน

สัปดาห์นี้หนูเรียนอะไร

ตาราง 19 สัปดาห์นี้หนูเรียนอะไร

วันจันทร์	คณิตศาสตร์ หน่วยที่ 8 การหาร ภาระงาน/ชิ้นงาน ป. 1 – ป. 3 งานกลุ่ม ผลิตสื่อตัวเลขเกมจับคู่	ภาษาไทย หน่วยที่ 9 นิทานสอนใจ ภาระงาน/ชิ้นงาน ป. 1 เล่าเรื่องย้อนกลับ/วาดภาพ ป. 2 แผนภาพโครงเรื่อง ป. 3 หนังสือเล่มเล็ก	วิทยาศาสตร์ หน่วย เรื่อง แรง ภาระงาน/ชิ้นงาน ป. 1 – ป. 3 สังเกตและบันทึกผล การทดลอง	บูรณาการ หน่วยวิถีประชาธิปไตย ภาระงาน/ชิ้นงาน เดี่ยว ป. 1 – ป. 3 ทดสอบก่อน เรียน	บูรณาการ หน่วยวิถี ประชาธิปไตย ภาระงาน/ชิ้นงาน เดี่ยว ป. 1 – ป. 3 ไปงาน
วันอังคาร	ภาษาไทย หน่วยที่ 9 นิทานสอนใจ ภาระงาน/ชิ้นงาน ป. 1 คำใหม่ ป. 2 แต่งประโยค ป. 3 แต่งเรื่องนิทาน	คณิตศาสตร์ หน่วยที่ 8 การหาร ภาระงาน/ชิ้นงาน ป. 1 แบบฝึกการนับลดเท่าๆ กัน ป. 2 แบบฝึกการหารเลข ไม่มีเศษ ป. 3 แบบฝึกการหารเลขมีเศษ	ศิลปะ เรื่อง ศิลป์ ภาระงาน/ชิ้นงาน ป. 1 – ป. 3 ท่องศิลป์	บูรณาการ หน่วยวิถีประชาธิปไตย ภาระงาน/ชิ้นงาน จับคู่ ป. 1 – ป. 3 แผนผัง ความคิด	ดนตรี การเป่าขลุ่ย (วิทยาการภายนอก) ภาระงาน/ชิ้นงาน ป. 1 – ป. 3 เป่าขลุ่ย เพลงเตยโขง

สัปดาห์นี้หนูเรียนอะไร

ตาราง 19 (ต่อ)

วันพุธ	<p>ภาษาไทย หน่วยที่ 9 นิทานสอนใจ ภาระงาน/ชิ้นงาน ป. 1 – 3 บทบาทสมมุติ นิทานอิงอังกาบวัว</p>	<p>ภาษาไทย หน่วยที่ 9 นิทานสอนใจ ภาระงาน/ชิ้นงาน ป. 1 – 3 บทบาทสมมุติ นิทานอิงอังกาบวัว</p>	<p>วิทยาศาสตร์ หน่วย เรื่อง แรง ภาระงาน/ชิ้นงาน ป. 1 – 3 ใบกิจกรรม เรื่อง แรง</p>	<p>ภาษาอังกฤษ All A bout Me I can read, write, draw, swim ภาระงาน/ชิ้นงาน ป. 1 – 3 ใบงาน</p>	<p>บูรณาการ หน่วยวิถีประชาธิปไตย ภาระงาน/ชิ้นงาน ป. 1 – ป. 3 ใบงาน</p>
วันพฤหัสบดี	<p>คณิตศาสตร์ หน่วยที่ 8 การหาร ภาระงาน/ชิ้นงาน ป. 1 แบบฝึกวิเคราะห์ โจทย์ปัญหา ป. 2 แบบฝึกประโยค สัญลักษณ์ ป. 3 แบบฝึกการสร้าง โจทย์ปัญหาจากประโยค สัญลักษณ์</p>	<p>ภาษาไทย หน่วยที่ 9 นิทานสอนใจ ภาระงาน/ชิ้นงาน ป. 1 คัดลายมือ ป. 2 แต่งประโยค ป. 3 นิทานแผ่นเดียว</p>	<p>ภาษาอังกฤษ All A bout Me I can not Fly Sleep with tiger ภาระงาน/ชิ้นงาน ป. 1 – ป. 3 ใบงาน</p>	<p>บูรณาการ หน่วยวิถีประชาธิปไตย ภาระงาน/ชิ้นงาน กลุ่ม ป. 1 – ป. 3 การนำเสนอ ผลงาน</p>	ลูกเสือ

สัปดาห์นี้หนูเรียนอะไร

ตาราง 19 (ต่อ)

วันศุกร์	<p>ภาษาไทย หน่วยที่ 9 นิทานสอนใจ ภาระงาน/ชิ้นงาน ป. 1 เขียนประโยค ป. 2 เขียนบรรยาย ป. 3 เขียนเชิง สร้างสรรค์</p>	<p>คณิตศาสตร์ หน่วยที่ 8 การหาร ภาระงาน/ชิ้นงาน ป. 1 – ป. 3 ทดสอบการหาร</p>	<p>บูรณาการ หน่วยวิถี ประชาธิปไตย ภาระงาน/ชิ้นงาน กลุ่ม ป. 1 – ป. 3 บทบาทสมมติ กิจกรรมตาม กระบวนการ ประชาธิปไตย</p>	<p>ชุมนุม</p>	<p>ประชุม</p>
----------	--	---	---	----------------------	----------------------

ตอนที่ 1 กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้รายสัปดาห์

สัปดาห์ที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

กลุ่ม ชื่อ	การหมุนเวียนกลุ่ม	เป้าหมายการเรียนรู้				
		ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาอังกฤษ	บูรณาการ

ตอนที่ 2 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

เป้าหมายการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ชื่อหน่วย.....

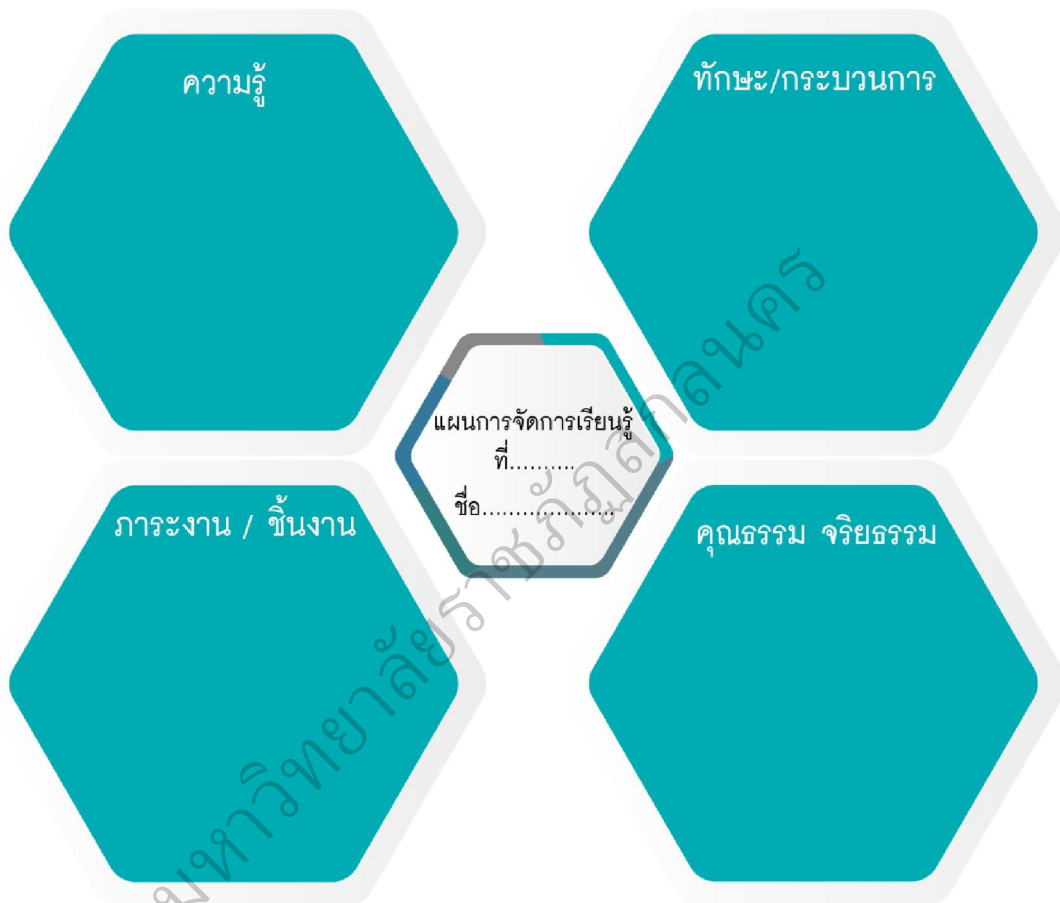
เวลา..... ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่.....

เป้าหมายการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ชื่อ.....

เวลา..... ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ชื่อ.....

เวลา ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด

.....
.....
.....
.....
.....

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ความรู้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2.2 ทักษะ / กระบวนการ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

2.3 คุณธรรม จริยธรรม / ค่านิยม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. สารการเรียนรู้

.....

.....

.....

4. กิจกรรมการเรียนรู้

4.1 กิจกรรมรวมชั้น

.....

.....

.....

4.2 กิจกรรมจับคู่ : ชั้นเดียวกัน จับคู่ข้ามชั้น

.....

.....

.....

4.3 กิจกรรมกลุ่ม

.....

.....

.....

4.4 กิจกรรมเดี่ยว

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.5 กิจกรรมรวมชั้น / สรุปรวม

.....

.....

.....

5. ภาระงาน / ชิ้นงาน

.....

.....

.....

6. แหล่งเรียนรู้ / สื่อ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

7. การวัดและประเมินผล

วิธีวัด	เครื่องมือวัด
1. การสังเกต	
2. ตรวจผลงานนักเรียน	

8. บันทึกหลังการสอน

ผลการสอน.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค.....

.....

.....

.....

.....

9. กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ครูผู้สอน

10. ความคิดเห็นผู้บริหาร

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้บริหารสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

การวัดและประเมินผล
การจัดการเรียนรู้
แบบคละชัน
(3 ชม.)

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิร

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

การวัดและประเมินการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

ตาราง 20 แผนการอบรมหน่วยที่ 4 การวัดและประเมินการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

กิจกรรมย่อย	เนื้อหา	รูปแบบการอบรม	ระยะเวลา	สื่อประกอบ
1	กิจกรรมที่ 4.1 แบ่งกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สภาพปัญหา บริบทการวัดและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ แบบคละชั้น	ปฏิบัติ	30 นาที	กิจกรรม ที่ 4.1
2	แนวทางการวัดและประเมิน การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น		1 ชั่วโมง	ใบความรู้ ที่ 4.1
3	ใบงานที่ 4.1 การวัดผลและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ แบบคละชั้น		1 ชั่วโมง	ใบงานที่ 4.1
4	กิจกรรมที่ 4.2 นำเสนอ อภิปราย ใบงานที่ 4.1 การออกแบบผัง ห้องเรียนแบบคละชั้น		30 นาที	กิจกรรมที่ 4.2

หมายเหตุ : ระยะเวลาอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

การวัดและประเมินการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

วัตถุประสงค์

ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้

ขอบข่ายเนื้อหา

แนวทางการวัดผลการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

กิจกรรม

1. ผู้ดำเนินการนำเสนอแนวทางการวัดผลการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น
2. เข้ากลุ่มฝึกกิจกรรมการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นตามใบงานที่ 4.1

สื่อ / วัสดุอุปกรณ์

1. Power point การวัดและประเมินผล
2. ใบงานที่ 4.1 การวัดและประเมินผล
3. ตัวอย่างการวัดผลการเรียนรู้แบบคละชั้น (กลุ่มสาระและบูรณาการ)
4. ใบความรู้ที่ 4.1 แนวทางการวัดและประเมินการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมการความสนใจ
2. ตรวจสอบผลงานจากการทำกิจกรรม

1. กิจกรรมที่ 4.1 แบ่งกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สภาพปัญหา บริบทการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น
2. ใบความรู้ที่ 4.1 แนวทางการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น
3. ใบงานที่ 4.1 การวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น
4. กิจกรรมที่ 4.2 นำเสนอ อภิปราย การวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

1. ผู้เข้าอบรมแลกเปลี่ยนบริบทและประเด็นปัญหาการวัดและประเมินผล
จัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็กของตนเอง

1.1 ประเด็นคำถามแลกเปลี่ยนเรียนรู้

- การจัดการเรียนรู้คละชั้นมีนักเรียนที่มีความแตกต่างด้าน
ความสามารถ อายุและระดับชั้น ครูผู้สอนจะสามารถวัดและประเมินผลการเรียนครบถ้วน
ตามที่หลักสูตรกำหนดด้วยวิธีการที่เหมาะสมอย่างไร

2. ผู้เข้าอบรมอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดหรือซักถามในประเด็นที่สงสัย
3. วิทยากรสรุปสิ่งที่ได้จากการอภิปราย ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

การวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

จิตทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539, หน้า 5-10) กล่าวว่า หลักสูตรได้ระบุสิ่งที่คาดหวัง จะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนกำหนดคุณลักษณะที่ต้องการของผู้เรียนรวมทั้งแนวทาง ในการดำเนินให้บรรลุเป้าหมายในการนำหลักสูตรไปใช้ผู้ใช้หลักสูตรจึงต้องวิเคราะห์ จุดหมายของหลักสูตรให้เป็นจุดประสงค์การเรียนการสอนที่ชัดเจนเพื่อจะได้จัด กิจกรรม หรือกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์การเรียนรู้ตามที่จุดประสงค์ การเรียนการสอนกำหนดและการที่ใช้หลักสูตรจะตรวจสอบหรือทราบว่ามีผลเกิดจาก การเรียนการสอนเป็นอย่างใดบ้างต้องปรับปรุงแก้ไขและผู้เรียนได้บรรลุหรือพัฒนา ความก้าวหน้าตรงตามจุดประสงค์การเรียนการสอนที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใดนั้น ก็ต้องมี การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียน การวัดและประเมินผลการเรียนจึงเป็นสิ่งที่ จำเป็นและขาดเสียมิได้ความหมายและความสัมพันธ์ของการวัดและการประเมินผล ในยุคแรกของการใช้การประเมินผลคือตั้งแต่ ค.ศ.1950 การประเมินผลจะเป็นการทดสอบ ไอคิวเป็นหลัก ผลจากการวัดจะบอกความสามารถได้ว่าความฉลาดอยู่ในระดับใด ดังนี้ ความหมายดั้งเดิมของการประเมินผลคือการวัดผล (Measurement) นั่นเอง

การวัด คือ กระบวนการกำหนดค่า / ตีค่าคุณสมบัติของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือ ของบุคคลเป็นตัวเลข โดยใช้เครื่องมือเป็นหลักในการวัดส่วน

การประเมินผลคือกระบวนการพิจารณาตัดสินคุณค่าของวัตถุ คน สิ่งของ หรือการดำเนินงาน / กิจกรรมว่าบรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มากน้อย เพียงใด หรือมีดีหรือเลวเพียงใด โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการวัดเป็นหลัก

เมื่อเปรียบเทียบความหมายของการวัดและประเมินผลแล้ว พบว่า มีความ แตกต่างอย่างชัดเจน นักศึกษาหรือครูอาจจะทราบสภาพความจริงของสิ่งที่จะประเมินว่ามี ปริมาณเท่าไร มีคุณสมบัติอย่างไรแต่ไม่สามารถจะชี้ขาดหรือตัดสินได้ว่าผลจากการวัดใน สิ่งดังกล่าวดีหรือไม่ดีใช้ได้หรือไม่ได้ยกตัวอย่างเช่นครูพละอาจวัดจำนวนครั้งที่นักเรียน สามารถกระโดดเชือกได้ภายในนาทีหรือนักการศึกษาสามารถวัดคะแนนผลสัมฤทธิ์ของ

นักเรียนที่ทำข้อสอบวิชาคณิตศาสตร์ แต่ทั้งครูพลและนักการศึกษาจะทำให้ผลการวัดเกิดคุณประโยชน์ได้นั้น ก็ต้องนำผลดังกล่าวมาพิจารณาและประเมินตัดสินว่านักเรียนมีความสามารถในการกระโดดเชือกได้ดีหรือไม่ดี สอบวิชาคณิตศาสตร์ได้หรือตก โดยนำผลการวัดที่ได้หรือข้อมูลที่ได้รวบรวมได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (Criteria) ที่กำหนดไว้หรือมาตรฐานที่ต้องการ (ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการศึกษาก็ คือ จุดมุ่งหมายของการศึกษา หรือจุดประสงค์นั่นเอง) การเปรียบเทียบนี้เรียกว่าการประเมินค่า (Assessment or Value Judgments) จากนั้นจึงจะตัดสินใจจากการเปรียบเทียบของผลการวัดกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่าสูงต่ำกว่ากันขนาดไหนดังนั้นการประเมินผลจึงมีองค์ประกอบหลัก 3 อย่าง คือ

1. ผลการวัด (Measurement) เป็นข้อมูลที่ทำให้ทราบสภาพความจริงของสิ่งที่จะประเมินว่ามีปริมาณหรือคุณสมบัติอย่างไร
2. เกณฑ์การพิจารณา (Criteria) เป็นมาตรฐานที่ใช้เปรียบเทียบกับการวัด
3. การตัดสินใจ (Decision) เป็นการตัดสินคุณค่าด้วยการเปรียบเทียบระหว่างผลการวัดเกณฑ์

4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการสอนกับการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลมีความสัมพันธ์กับการสอนอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเรียนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์นั้น ครูผู้สอนควรมีการตรวจสอบโดยวัดและประเมินความรู้ความเข้าใจ และทักษะพื้นฐานของผู้เรียนแต่ละคนก่อนที่จะสอนรายวิชาหรือหน่วยการเรียนนั้นๆ เพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียน กล่าวคือ จะได้ทราบว่าความรู้ความสามารถของผู้เรียนในเรื่องใดที่ยังขาดและต้องรีบเสริมให้เกิดขึ้นก่อน หรือความรู้ความสามารถใดรู้แล้วจะได้ไม่ต้องเรียนซ้ำเพื่อจะได้วางแผนและจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนก่อนการสอนจริงซึ่งจะมีผลทำให้ผู้เรียนสามารถบรรลุจุดประสงค์ได้ดีขึ้น ในขณะที่ดำเนินการสอนครูผู้สอนยังสามารถทำการวัดและประเมินผลผู้เรียนเป็นระยะๆ เพื่อจะได้ทราบความก้าวหน้าและปัญหาในการเรียนรู้อื่นๆ ของผู้เรียน จะได้แก้ไขซ่อมเสริมก่อนที่จะเรียนเรื่องอื่นต่อไป นอกจากนี้ผลจากการวัดและประเมินยังช่วยครูผู้สอนในการปรับปรุงการสอนของตนให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของผู้เรียนอีกด้วย การวัดและประเมินผลระยะนี้มักจะกระทำหลักจากจบบทเรียนในแต่ละช่วงหรือหลังจากจบเนื้อหาในแต่ละตอนซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้เวลามากมายในการวัดหลังจากเสร็จสิ้นการเรียนการสอนแล้ว

ครูผู้สอนยังสามารถจัดทำการวัดและประเมินผู้เรียนเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมหรือคุณสมบัติตรงตามที่ได้ระบุไว้ในจุดประสงค์หรือไม่ / อ่อนในเรื่องใดครูผู้สอนจะได้นำไปปรับปรุงการสอนโดยส่วนรวมในครั้งต่อไป การวัดและประเมินผลในระยะนี้มักจะกระทำเมื่อสิ้นสุดการสอนในหนึ่งภาคเรียน หรือเมื่อจบเนื้อหารายวิชาเป็นส่วนใหญ่

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่าการวัดและประเมินผลภาคเรียนมีความสัมพันธ์กับการสอนใน 3 ระยะ ดังนี้

4.1.1 ก่อนการสอน

4.1.2 ขณะดำเนินการสอน

4.1.3 หลังการสอนสิ้นสุดลง

4.2 ขั้นตอนในการวัดและประเมินผลการเรียน

4.2.1 การกำหนดจุดประสงค์ในการวัดและประเมินผลการเรียนก่อนที่จะวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนครูผู้สอนควรที่จะกำหนดจุดประสงค์ก่อนว่าจะวัดอะไรวัดแค่ไหนและวัดเพื่ออะไร (ซึ่งการกำหนดจุดประสงค์ในการวัดและประเมินผลการเรียนควรให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ในการสอน) เพราะการสอนกับการวัดและประเมินผลเป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องกันดังนั้นเมื่อจุดประสงค์ในการสอนช่วยครูผู้สอนให้มีเป้าหมายในการสอนชัดเจน ก็ย่อมเป็นประโยชน์ต่อการวัดและประเมินผลด้วย

4.2.2 การเลือกและสร้างเครื่องมือเมื่อทราบว่าการวัดและประเมินผลครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายอย่างไรและต้องการจะวัดคุณลักษณะหรือพฤติกรรมใดของผู้เรียน ขั้นตอนต่อไปก็ควรพิจารณาว่าในการวัดคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่กำหนดไว้แล้วนั้นควรใช้เครื่องมืออะไรบ้างจึงจะวัดได้ตรงตามความต้องการอย่างครบถ้วนเพราะเครื่องมือในการวัดมีหลายอย่างบางอย่างก็เหมาะสมกับการวัดพฤติกรรมบางชนิดการวัดแต่ในละครึ่งจึงต้องเลือกเครื่องมือให้เหมาะสมหรืออาจต้องใช้เครื่องมือหลายๆ ชนิดประกอบกันเพื่อวัดพฤติกรรมด้านต่างๆ ครบทุกด้านตามจุดประสงค์

4.2.3 การนำเครื่องมือไปทำการสอบวัดผู้เรียนครูผู้สอนหรือผู้คุมสอบควรจัดเตรียมสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม เพื่อให้ให้นักเรียนทำข้อสอบหรือแก้ปัญหาได้อย่างเต็มความสามารถไม่ให้เกิดสิ่งรบกวนสมาธิหรือเวลาของผู้เข้าสอบรวมทั้งกำหนดเวลาสอบให้เหมาะสม

4.2.4 การตรวจและนำผลเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในขั้นนี้เป็นการรวบรวมและแปลงคำตอบของผู้เรียนให้เป็นคะแนนแล้วจดบันทึกไว้จากนั้นจึงรวบรวมคะแนนของผู้เรียนที่ได้จากการวัดทุกชนิดจากทุกระยะมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4.2.5 การประเมินผลเป็นการตัดสินว่าผู้เรียนมีความสามารถขนาดไหนสูงหรือต่ำกว่าเกณฑ์แต่ละคนได้เกรดอะไรผู้เรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนเป็นเช่นไร

4.3 วิธีการวัดผลการเรียน

การประเมินผลที่ดีควรมีขอบเขตกว้างขวางและใช้วิธีการหลายๆ แบบ ทั้งนี้เพื่อให้ครูได้วัดผลอย่างถูกต้องวิธีการวัดผลการเรียนมีหลายอย่างเริ่มตั้งแต่การสังเกตไปจนถึงการทดสอบซึ่งพอจะจำแนกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

1. การวัดโดยใช้การทดสอบ (Testing Technique)
2. การวัดโดยไม่ใช้การทดสอบ (Non - testing Technique)

4.3.1 การวัดโดยใช้การทดสอบ เป็นการวัดโดยมีแบบทดสอบ (Test) เป็นเครื่องมือในการวัดแบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ

ก) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test) เป็นข้อสอบที่มุ่งวัดคุณลักษณะทางด้านความรู้ความคิดและความสามารถ หรือพุทธิพิสัย แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ (1) แบบทดสอบที่ครูสร้างเอง (Teacher - made Test) ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเพื่อทดสอบความรู้ความสามารถ และทักษะของนักเรียนในชั้นเรียนสอบเสร็จแล้วก็อาจทิ้งไปแล้วสร้างใหม่ในการสอบคราวหน้าหรือปรับปรุงดัดแปลงข้อสอบเก่ามาใช้ใหม่ (2) แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test) ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่สร้างและผ่านกระบวนการพัฒนามีคุณภาพได้มาตรฐานส่วนใหญ่จะใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์แบบรวบยอด

ข) แบบทดสอบวัดความถนัดและเชาว์ปัญญา (Aptitude and Intelligence Test) เป็นข้อสอบที่มุ่งวัดคุณลักษณะทางด้านพุทธิพิสัยและทักษะพิสัยเป็นข้อสอบที่วัดความสามารถของนักเรียนว่าจะเรียนได้มากน้อยแค่ไหน หรือมีความถนัดในทางใด

ค) แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ (Personality Test) หรือวัดการปรับตัว (Adjustment Test) บางตำราก็เรียกว่า แบบทดสอบบุคลิกภาพและสถานภาพทางสังคม (Personal - social Test) แบบทดสอบชนิดนี้ใช้เป็นเครื่องมือในการวัดคุณลักษณะ

ด้านความรู้สึกหรือจิตพิสัย เช่น เจตคติ ค่านิยม ความเชื่อ ฯลฯ และวัตถุประสงค์คุณภาพของบุคคล เช่น การปรับตัวในสังคม ฯลฯ

ส่วนรูปแบบ (format) ของข้อสอบมี 3 รูปแบบ เช่นกัน คือ (1) ข้อสอบแบบปากเปล่า (Oral Test) ซึ่งเป็นการสอบแบบใช้วาจาหรือคำพูดระหว่างผู้สอบและผู้ถูกสอบโดยตรง มักต้องสอบเป็นรายบุคคล (2) ข้อสอบแบบข้อเขียน (Written Test) ซึ่งแบ่งเป็นแบบความเรียงหรือที่เรียกว่าอัตนัยและปรนัย ซึ่งผู้สอบต้องเขียนหรือทำเครื่องหมายในแบบทดสอบ (3) ข้อสอบแบบภาคปฏิบัติ (Performance Test) ซึ่งเป็นการสอบโดยให้ผู้สอบแสดงพฤติกรรมด้วยการปฏิบัติจริง มักเน้นในวิชาที่มีภาคปฏิบัติเป็นหลัก เช่น ศิลปะ ดนตรี พลະ เป็นต้น ข้อสอบแบบนี้เหมาะใช้วัดด้านทักษะพิสัย แต่ผู้สอนต้องไม่คำนึงแต่ด้านผลปฏิบัติ (product) เท่านั้น ควรเน้นด้านวิธีการปฏิบัติ (procedure) ด้วย

4.3.2 การวัดไม่ใช้การทดสอบเป็นการวัดโดยวิธีเหล่านี้คือ

ก) การสอบถาม (Questioning) เป็นการใช้รายการคำถามที่เตรียมไว้เป็นชุดเพื่อถามในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้วส่งไปให้ผู้ตอบหรือนักเรียนอ่านและเขียนตอบส่งกลับมา มักใช้ถามข้อเท็จจริง (facts) และความคิดเห็นต่างๆ (พุทธิพิสัยและจิตพิสัย) ครูอาจใช้เครื่องมือซึ่งได้แก่แบบสอบถามแบบปิด (Closed form) คือ เป็นแบบสอบถามที่คำถามแต่ละข้อมีตัวเลือกหรือคำตอบให้นักเรียนเลือกตอบ หรือใช้แบบสอบถามเปิด (Open - ended form) คือ เป็นแบบสอบถามที่คำถามแต่ละข้อเว้นที่ให้ผู้ตอบเขียนคำตอบลงไปเอง มักใช้กับการเรียนการสอนในระดับสูง

ข) การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการพูดคุย สทนา หรือซักถามกันระหว่างครูกับนักเรียนหนึ่งคนหรือมากกว่าหนึ่งคนขึ้นไปอาจเป็นการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ และอาจมีการกำหนดคำถามต่างๆ ไว้ล่วงหน้า หรือไม่มี การกำหนดคำถามที่แน่นอนแต่มีเพียงประเด็นคำถามต่างๆ ไว้ล่วงหน้า หรือไม่มี การกำหนดคำถามที่แน่นอนแต่มีเพียงประเด็นคำถามกว้างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางการสัมภาษณ์เท่านั้นก็ได้ ในการสัมภาษณ์นั้น หากใช้วัดคุณลักษณะทางด้านจิตพิสัย เช่น ความคิดเห็นหรือความรู้สึกนึกคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะเรียกว่า “การสัมภาษณ์” แต่หากคำถามที่ใช้ถามเป็นการวัดคุณลักษณะทางด้านความรู้ความคิด (พุทธิพิสัย) หรือต้องการทราบระดับการเรียนรู้ของนักเรียน จะเรียกว่า “การสอบปากเปล่า” (Oral Testing)

ค) การสังเกต (Observation) เป็นการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าศึกษาพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน โดยที่ครูอาจมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักเรียน หรือไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมอย่างเช่นการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะที่กำลังเล่นเกมต่างๆ ก็ได้ และการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนของครูนั้นอาจจะเฝ้าดูพฤติกรรมต่างๆ โดยที่ไม่ได้กำหนดจุดประสงค์ของการสังเกตไว้ล่วงหน้า ไม่ได้วางแผนว่าจะสังเกตอะไร แต่จะจดบันทึกพฤติกรรมที่สังเกตได้ทั้งหมด หรือครูอาจจะเฝ้าดูอย่างมีการเตรียมการในสิ่งที่ต้องการสังเกตหรือจะเฝ้าดูไว้ล่วงหน้าแล้วจดบันทึกเฉพาะข้อมูลที่ต้องการศึกษาเท่านั้น มักใช้วัดคุณลักษณะทางด้านจิตพิสัยและทักษะพิสัย

ง) การวัดผลงาน (Product Evaluation) บางทีเรียกว่า “การตรวจผลงาน” เป็นการวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในด้านรูปธรรมมากกว่านามธรรม นักเรียนต้องมีผลงานที่ใช้วัด ส่วนผู้ประเมินหรือผู้ตรวจผลงานต้องตั้งเกณฑ์ในการวัดไว้ล่วงหน้า ซึ่งในแต่ละเกณฑ์อาจมีน้ำหนักเท่ากันหรือไม่เท่ากันก็ได้ เช่น ถ้าผลงานนั้นๆ มุ่งที่ความประณีตสวยงาม เกณฑ์ในข้อนี้จะมีค่าน้ำหนักสูงกว่าเกณฑ์อื่นๆ เป็นต้น

4.4 ลักษณะที่ดีของการวัดผลและประเมินผลการเรียน

ในการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน ครูผู้สอนต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามหลักการ การวัดผลและประเมินผลการเรียนที่ดีนั้นมีลักษณะ ดังนี้

4.4.1 การวัดและประเมินผลต้องยึดจุดประสงค์เป็นหลัก

4.4.2 การวัดผลการศึกษาของนักเรียนบางด้าน เช่น ด้านจิตพิสัย

ด้านทักษะพิสัย ไม่ควรใช้เครื่องมือเพียงอย่างเดียว เช่น ข้อทดสอบ ควรใช้วิธีการวัดผลวิธีอื่นๆ ประกอบด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลเพียงพอสำหรับการประเมินผลการเรียน

4.4.3 การวัดและประเมินผลการศึกษาของนักเรียนควรดำเนินการบ่อยครั้ง อาจดำเนินการทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และภายหลังการเรียน

4.4.4 เครื่องมือที่ใช้วัดผลการศึกษาของนักเรียนควรมีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

4.4.5 นักเรียนคนใดมีข้อบกพร่องหรือจุดอ่อน ซึ่งทำให้ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ครูควรหาวิธีการแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านั้น เช่น การสอนซ่อมเสริม เป็นต้น

4.4.6 ครูต้องนำผลที่ได้จากการวัดและประเมินผลการศึกษามาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการสอนของครูให้ดีขึ้น

4.4.7 ครูควรเตรียมหรือสร้างเครื่องมือวัดผลแล้วตั้งเกณฑ์ไว้ล่วงหน้า และใช้เครื่องมือวัดผลอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับจุดประสงค์

4.4.8 การวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนบางวิธีควรใช้ภาษา หรือถ้อยคำ และเวลา ให้เหมาะสมกับบุคลิกภาวะและระดับชั้นของนักเรียน เช่น การสัมภาษณ์หรือการสอบปากเปล่าการใช้ข้อทดสอบ เป็นต้น

4.5 ประโยชน์ของการวัดและประเมินผลการเรียน

การวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียนมีประโยชน์อย่างมากทั้งแก่ ผู้เรียนครูผู้สอนผู้บริหารและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาซึ่งสรุปได้ ดังนี้

4.5.1 ประโยชน์ต่อผู้เรียนทำให้ผู้เรียนรู้ระดับความสามารถในแต่ละด้าน และภาพรวมของตน รู้สิ่งที่บกพร่องที่ควรแก้ไขหรือซ่อมเสริมเป็นข้อมูลประกอบการ ตัดสินใจในการเลือกวิชาเอก โปรแกรม หรือวิชาต่างๆ ต่อไป รวมทั้งกระตุ้นให้ตื่นตัว ในการเรียนยิ่งขึ้น

4.5.2 ประโยชน์ต่อครูผู้สอนทำให้รู้พื้นฐานความรู้ความสามารถของ ผู้เรียนเป็นข้อมูลในการพิจารณาเสนอซ่อมเสริมแก่ผู้เรียน ช่วยให้สามารถแก้ไขข้อบกพร่อง ของผู้เรียนได้ตรงจุดช่วยในการจัดกลุ่มผู้เรียนเพื่อทำกิจกรรมการเรียนการสอนอย่าง เหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูผู้สอนทราบคุณภาพการสอนของตนและสามารถ ปรับปรุงแก้ไขวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4.5.3 ประโยชน์ต่อครูแนะแนว ช่วยให้รู้จุดเด่น ข้อบกพร่องหรือปัญหา และรายละเอียดต่างๆ ของผู้เรียนอันเป็นประโยชน์ต่อการให้คำแนะนำปรึกษาช่วยเหลือ ช่วยในการสำรวจความถนัดและความสนใจของผู้เรียนช่วยในการแนะแนวทั้งด้านการเรียน และอาชีพ

4.5.4 ประโยชน์ต่อผู้บริหาร ช่วยให้รู้สถานการณ์ทางการศึกษาที่แท้จริง ของสถานศึกษา ช่วยทำให้เห็นข้อบกพร่องต่างๆ ในด้านการเรียนการสอนที่ควรปรับปรุง ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ ของสถานศึกษา ใช้เป็นข้อมูลใน การรายงานผลการเรียนแก่ผู้ปกครองและผู้บริหารในระดับต่างๆ รวมทั้งยังเป็นข้อมูลช่วย ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลทั้งหลายในสถานศึกษา

4.6 หลักการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นกระบวนการตรวจสอบผลการเรียนรู้และพัฒนาการด้าน ต่างๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตร นำผลไปปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนรู้และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจผลการเรียน สถานศึกษาต้อง ดำเนินการวัดและผลและประเมินผลการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีกระบวนการจัดการที่เป็นระบบ และกระบวนการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพื่อให้ผลการ ประเมินถูกต้องตามสภาพความรู้ ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ถูกต้องตามหลักการ วัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถรองรับการประเมินภายในและภายนอก ตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาได้ สถานศึกษาจึงควรกำหนดหลักการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. สถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนโดย เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม
2. การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ต้องสอดคล้องและครอบคลุม มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตร จัดให้มีการ ประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน
3. การประเมินผู้เรียนพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความ ประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปใน กระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา
4. การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ จัดการเรียนการสอนต้องดำเนินการด้วยเทคนิควิธีที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถวัดผลและ ประเมินผลผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ความคิด กระบวนการ พฤติกรรมและ เจตคติ เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด ธรรมชาติวิชาและระดับชั้นของผู้เรียนโดยตั้งอยู่บน พื้นฐานความเที่ยงตรง ยุติธรรม และเชื่อถือได้
5. การประเมินผลการเรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงพัฒนาผู้เรียน พัฒนาการจัดการเรียนการสอนและตัดสินผลการเรียน

6. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องตรวจสอบผลการประเมินผลการเรียนรู้
7. ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษาและรูปแบบการศึกษาต่างๆ
8. ให้สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาเพื่อเป็นหลักฐานการประเมินผลการเรียน รายงานผลการเรียน แสดงวุฒิการศึกษาและรับรองผลการเรียนของผู้เรียน

4.7 การวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553ล หน้า 23-27) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กต่างชั้น ต่างกลุ่มอายุที่มีความสามารถแตกต่างกันมาเรียนรู้ร่วมกันเป็นชั้นเดียว ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้แบบคละชั้นจึงต้องสอดคล้องสัมพันธ์กับชั้นเรียนที่นักเรียนเรียนในขณะนั้นและสอดคล้องกับการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4.7.1 การวัดความรู้พื้นฐานเพื่อจัดกลุ่มความสามารถในห้องเรียนแบบคละชั้น

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนต้องรู้ว่านักเรียนแต่ละคนมีความรู้พื้นฐานในแต่ละเรื่องขนาดไหน มีความสามารถด้านใดบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ที่ครูต้องจัดกลุ่มนักเรียนตามความสามารถ ดังนั้น ครูผู้สอนจำเป็นต้องวัดความรู้ ความสามารถของนักเรียนรายคนก่อนดำเนินการจัดการเรียนการสอน การวัดความรู้ ความสามารถของนักเรียนเพื่อจัดกลุ่ม ควรวัดก่อนเรียนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือก่อนการเรียนรู้แต่ละหน่วยและครูสามารถกำหนดเกณฑ์ในการจัดกลุ่มได้ตามความเหมาะสม เช่น คะแนนเต็ม 20 คะแนน ใช้เกณฑ์การจัดกลุ่มดังนี้

ทำถูกต้อง	14	ข้อขึ้นไป	อยู่ในกลุ่มเก่ง
ทำถูกต้อง	7 - 13	ข้อ	อยู่ในกลุ่มปานกลาง
ทำถูกต้อง	6	ข้อลงมา	อยู่ในกลุ่มอ่อน

เมื่อดำเนินการวัดความรู้พื้นฐานของนักเรียนแล้ว ครูสามารถจัดกลุ่มนักเรียนตามความสามารถเพื่อจัดการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ตามระดับความสามารถเก่ง กลางและอ่อน หรืออาจจะใช้ชื่ออื่นเรียกแทน การพัฒนานักเรียน

ตามศักยภาพครูผู้สอนต้องมีสื่อหรือแบบฝึกที่ส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนตามระดับความรู้ ความสามารถ ดังนั้น สื่อหรือใบงาน แบบฝึกที่ใช้ต้องมีความแตกต่างกัน หากครูผู้สอนจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเก่ง กลุ่มกลาง และกลุ่มอ่อน สื่อหรือใบงานที่ครูใช้ ควรสอดคล้องกับระดับความสามารถของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

4.7.2 การประเมินผลระหว่างเรียน

การประเมินผลระหว่างเรียน เป็นการดำเนินการในระดับชั้นเรียน จุดหมายสำคัญ เพื่อมุ่งหาคำตอบว่านักเรียนมีพัฒนาการและความก้าวหน้าในการเรียนรู้เพียงใด นักเรียนคนใดต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุง แก้ไขด้านใดบ้าง ดังนั้น ครูผู้สอนจึงต้องมีการวัดประเมินความรู้ ความก้าวหน้าของนักเรียน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดเป็นระยะ

สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ครูผู้สอนต้องจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบละเอียดและออกแบบการประเมินไว้เป็นแนวทางในการประเมินความรู้ ความสามารถของนักเรียนหรือประเมินทักษะการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของนักเรียนได้ ครูต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอและครูสามารถใช้เทคนิคการประเมินอื่นๆ เพิ่มเติม อาทิ การซักถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต การตรวจการบ้าน ตรวจผลงาน ตรวจแฟ้มสะสมงาน การทดสอบ เป็นต้น ทั้งนี้ วิธีการประเมินอาจให้นักเรียนประเมินตนเอง ครูเป็นผู้ประเมิน เพื่อนนักเรียนประเมิน หรือผู้ปกครองประเมินก็ได้

4.7.3 การวัดผลและประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน

การวัดผลและประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน เป็นการดำเนินการในระดับโรงเรียนตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ เพื่อตัดสินผลการเรียนเป็นรายปี / รายภาค การประเมินผลตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน การประเมินลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผลจากการวัดผลและประเมินผลนี้ โรงเรียนสามารถนำไปใช้พื้นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ รวมทั้งนำผลการวัดประเมินไปพิจารณา ตัดสินการเลื่อนชั้น กรณีที่นักเรียนไม่ผ่านการเรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดโรงเรียนต้องจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมและจัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ด้วย การวัดผลและประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียนในการสอนแบบละเอียด จึงใช้แนวทางของการวัดวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1. ผู้เข้าอบรมปฏิบัติงานตามใบงานที่ 4.1
2. ผู้เข้าอบรมนำเสนอผลงานที่ได้จากการฝึกปฏิบัติในใบงานที่ 4.1 เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มย่อย (สุ่มตัวอย่างใบงานละ 5 – 6 คน คนละ 5 นาที)
3. วิทยากรตรวจสอบการปฏิบัติงานในใบงานและแก้ไข แนะนำให้เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม
4. ผู้เข้าอบรมอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือซักถามในประเด็นที่สงสัย
5. วิทยากรสรุปสิ่งที่ได้จากใบงานที่ 4.1 ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโรงเรียนขนาดเล็ก พ.ศ. 2558 – 2561*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
 หน้าที่ ๓๓๓-๓๓๕. (2550). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น*. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์
 ใจทิพย์ เชื้อรัตน์พงษ์. (2539). *การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ*.
 ชูชัย สมितिโกร. (2554). *การฝึกอบรมบุคลากรในองค์การ*. (พิมพ์ครั้งที่ 7).
 กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 สมคิด บางโม. (2551). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน.
 _____. (2551). *เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม*. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน.
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. (2560). *แผนปฏิบัติการ
 ประจำปีงบประมาณ 2561*. สกลนคร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 สกลนคร เขต 1
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *การประชุมอบรมบุคลากรแกนนำ
 การจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก*. 28 มีนาคม 2553.
 กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
 พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟิก
 _____. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม
 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษา
 ภาคบังคับ พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและครุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
 Oliva, P. F. (1988). *Developing the curriculum*. (2nd ed). London:
 Foresman and Company.
 Stuart, S. (2004). *A Electronic books : A New Genre of Content
 Management*. India : Central Leather Research Institute.
 Taba, H. (1962). *Curriculum Development : Theory and Practice*.
 NewYork: Harcourt, Brace & World.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

**แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น
ในโรงเรียนขนาดเล็กก่อนและหลังการฝึกอบรม**

คำชี้แจง : 1. แบบทดสอบฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อประเมินความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็กของผู้เข้าอบรม

2. แบบทดสอบมี จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ 4 คำตอบ เวลา 45 นาที

3. ให้เลือกข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวโดยทำเครื่องหมาย X ลงใน

กระดาษคำตอบ

1. ข้อใดคือลักษณะสำคัญของการจัดชั้นเรียนแบบคละชั้น

ก. การจัดการเรียนรู้สนองความต้องการของนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มย่อย

ข. การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นส่งเสริมคุณสมบัตินสำคัญของเด็ก

ค. การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับระดับความสามารถของนักเรียน

ง. นักเรียนได้เลือกและทดลองใช้วิธีการเรียนรู้ที่เขาเลือก

2. ข้อใดไม่ใช่ความแตกต่างในการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นและการจัดการเรียนรู้แบบรวมชั้น

ก. การจัดตารางสอน/แผนการเรียนรู้

ข. สื่อการเรียนการสอน

ค. การจัดพื้นที่ในห้องเรียน

ง. กิจกรรมการเรียนรู้

3. ข้อใดไม่ใช่หลักการของการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

ก. จัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

ข. เสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ร่วมกัน

ค. จัดกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการและระดับความสามารถในการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงกันไว้

ด้วยกัน

ง. จัดประสบการณ์ให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้จากผู้อื่น

4. ข้อใดกล่าว**ไม่ถูกต้องที่สุด**เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น
- กิจกรรมเรียนรู้กับครูเป็นกลุ่มย่อยเป็นกิจกรรมสำคัญที่เอื้อให้เด็กได้พัฒนา ศักยภาพสูงสุด
 - การจัดกลุ่มนักเรียนควรคำนึงถึงอายุ ระดับความสามารถ สัมพันธภาพ เพศ และเชื้อชาติ
 - นักเรียนทุกคนควรมีโอกาสได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมหลักๆ ในห้องเรียนคละชั้น
 - ครูจัดกลุ่มนักเรียนตามให้อายุและศักยภาพเท่ากัน
5. ข้อใดเป็นการจัดสภาพห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบคละชั้น
- มีมุมสำหรับทำงานเดี่ยว / และจับคู่ทำงาน
 - มีบริเวณสำหรับสอนรวมชั้นทั้งชั้น / และสอนกลุ่มย่อย
 - มีศูนย์ทดสอบ / ศูนย์ใส่ตลับดินสอ / บ้ายนิเทศที่แสดงผลงาน
 - ถูกทุกข้อ
6. ข้อใด**ไม่ใช่** แนวทางการเสริมสร้างวินัยและข้อตกลงของห้องเรียนแบบคละชั้น
- จัดทำระเบียบข้อตกลงโดยนักเรียน
 - การรักษาความสงบในห้องเรียน
 - การชื่นชมแนวคิดของเพื่อน
 - การจัดนิทรรศการในห้องเรียน
7. ข้อใดการจัดชั้นเรียนแบบคละชั้นที่เหมาะสมที่สุด
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
8. ข้อใดเป็นจำนวนนักเรียนในห้องเรียนคละชั้นที่เหมาะสม
- 20 คน / ห้อง
 - 23 คน / ห้อง
 - 25 คน / ห้อง
 - 30 คน / ห้อง

9. ลักษณะสำคัญของการจัดชั้นเรียนแบบคละชั้นคืออะไร

- ก. การนำนักเรียนต่างชั้นมาเรียนรวมกันโดยครูแบ่งเวลาสอนทีละชั้น
- ข. ครูมอบหมายงานจากหนังสือแบบฝึกหัดให้นักเรียนรายชั้น
- ค. ครูจัดชั้นเรียนและเสริมสร้างวินัยให้นักเรียนรับผิดชอบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- ง. การสอนเป็นทีมของครูผู้สอนในห้องเรียนเดียวกัน

10. ข้อใดเป็นข้อควรคำนึงในการจัดครูเข้าสอนในห้องเรียนคละชั้น

- ก. ภูมิหลังของครู
- ข. เจตคติของครู
- ค. ความรู้ ทักษะของครู
- ง. ความรู้ ทักษะและเจตคติของครู

11. ข้อใดเป็นเทคนิคในการจัดชั้นเรียนแบบคละชั้น

- ก. จัดกลุ่มรวมชั้น
- ข. จัดกลุ่มย่อยคละชั้น
- ค. จัดกลุ่มรายชั้นปี
- ง. จับกลุ่มรวมชั้น กลุ่มย่อย จับคู่ ทำงานเดี่ยว

12. ครูที่สอนแบบคละชั้นควรมีทัศนคติอย่างไร

- ก. เชื่อว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและเรียนรู้ร่วมกันได้
- ข. การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นช่วยแก้ปัญหาการสอนของครู
- ค. ครูมีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- ง. ครูมีทักษะในการจัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้

13. คำกล่าวในข้อใดที่เหมาะสมกับห้องเรียนคละชั้น

- ก. กิจกรรมจับคู่ ควรจับคู่หญิงกับชาย
- ข. กิจกรรมการทำงานรายบุคคลเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดฝึกให้เด็กมีความรับผิดชอบ
- ค. กิจกรรมการเรียนรู้กับครูเป็นกลุ่มย่อยเป็นกิจกรรมที่ครูไม่ควรใช้เวลาสอนนานเกินไป
- ง. กิจกรรมการสอนรวมชั้นเป็นกิจกรรมที่ครูผู้สอนควรให้เวลาให้มากกว่ากิจกรรมอื่น

14. ข้อใดคือหลักการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นที่ส่งเสริมศักยภาพของนักเรียน
- การจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนเรียนรู้จากครู เพื่อนและค้นคว้าด้วยตนเอง
 - การจัดการเรียนรู้โดยจัดกลุ่มนักเรียนที่มีพัฒนาการความสามารถใกล้เคียงกันไว้ด้วยกัน
 - การจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนเรียนรู้จากใบงาน ใบความรู้และสื่อ ICT
 - การจัดการเรียนรู้แบบรวมชั้นและแบ่งกลุ่มย่อย
15. สื่อใดที่ทำให้นักเรียนเกิดความภูมิใจ
- ศูนย์ทดสอบ
 - การกำหนดข้อตกลงร่วมกัน
 - ป้ายนิทรรศการผลงานนักเรียน
 - หนังสือส่งเสริมการอ่านตามระดับความสามารถ
16. ข้อใดไม่ใช่คุณลักษณะสำคัญของนักเรียนที่เอื้อให้การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นมีประสิทธิภาพสูงสุด
- ครอบครัวเอาใจใส่
 - ความสามารถในการควบคุมตนเอง
 - ความรับผิดชอบต่อสังคม
 - ความสามารถในการสร้างปฏิสัมพันธ์
17. ขั้นตอนการสอนใดในห้องเรียนแบบคละชั้น ที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมรวมชั้น
- ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
 - ขั้นสอน
 - ขั้นสรุป
 - ถูกทั้ง ก. และ ค.
18. หากต้องการพัฒนาทักษะเฉพาะด้านให้กับนักเรียน ควรจัดกิจกรรมใดจึงจะเหมาะสมที่สุด
- กิจกรรมรวมชั้น
 - กิจกรรมกลุ่มย่อย
 - กิจกรรมเดี่ยว
 - กิจกรรมจับคู่

19. ข้อใดกล่าว**ไม่ถูกต้อง**เกี่ยวกับบทบาทของครูในการสอนห้องเรียนคละชั้น

- ก. ครูต้องหมั่นเวียนดูแลเด็กทีละกลุ่ม
- ข. ครูทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้นักเรียนสอนกันเอง
- ค. ครูดูแลเด็กที่เรียนช้าเป็นรายบุคคล ส่วนเด็กกลุ่มอื่นจะทำงานกลุ่มหรืองานเดี่ยว
- ง. ครูให้งานกลุ่มตามความสามารถของเด็กแต่ละกลุ่ม

20. ในการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นสิ่งใดที่ครูควรคำนึงถึงในการจัดกลุ่มนักเรียน

- ก. เพศเดียวกัน
- ข. ระดับชั้นเดียวกัน
- ค. นักเรียนเป็นญาติหรือพี่น้องกัน
- ง. พัฒนาการหรือระดับความสามารถของเด็ก

21. ข้อใดเป็นวัตถุประสงค์สำคัญในการจัดทำแผนการเรียนรู้แบบคละชั้น

- ก. เพื่อให้ครูมีนวัตกรรมการเรียนรู้
- ข. เพื่อเป็นแนวทางให้ครูสามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ได้
- ค. เพื่อลดภาระของครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
- ง. เพื่อเป็นแนวทางให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับหลักการสอนแบบคละชั้น

22. แผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่

1 มีกี่ชั่วโมง

- ก. 280
- ข. 240
- ค. 200
- ง. 180

23. ข้อใดเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนคละชั้นควรทำมากที่สุดก่อนการนำแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นไปใช้

- ก. การจัดทำโครงสร้างรายวิชา
- ข. การจัดทำกำหนดการสอนรายสัปดาห์
- ค. การผลิตสื่อ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน
- ง. การจัดทำเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

24. โครงสร้างเวลาเรียนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้น ยึดตามข้อใด
- หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
 - หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 - หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กับหลักสูตรสถานศึกษา
 - หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
25. ข้อใดคือลักษณะของ “ห้องเรียนคณะชั้น” ที่บ่งบอกว่าได้นำแผนการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้นไปใช้
- ครูจัดกิจกรรมหลากหลาย มีการประเมินนักเรียนรายคน / กลุ่ม จัดนักเรียนเป็นกลุ่ม
 - ครูมีกำหนดการสอนรายสัปดาห์ มีการประเมินนักเรียนรายคน / กลุ่ม จัดนักเรียนเป็นกลุ่ม
 - ครูจัดมุมประสบการณ์ครบทุกมุม มีการประเมินนักเรียนรายคน / กลุ่ม จัดนักเรียนเป็นกลุ่ม
 - ครูจัดกิจกรรมหมุนฐานการเรียนรู้ มีการประเมินนักเรียนรายคน / กลุ่ม จัดนักเรียนเป็นกลุ่ม
26. ข้อใดเป็นสิ่งที่ควรคำนึงมากที่สุดในการวัดผลการเรียนรู้ในห้องเรียนคณะชั้น
- ความรู้ ความสามารถของนักเรียน
 - ช่วงอายุของนักเรียน
 - ความสอดคล้องกับจุดเน้นของสถานศึกษา
 - ความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
27. ข้อความใดที่กล่าวถูกต้องที่สุดเกี่ยวกับการวัดผลการเรียนรู้ “หน่วยบูรณาการ” ในห้องเรียนคณะชั้น
- วัดและประเมินผลเฉพาะตัวชี้วัดที่เป็นสาระหลัก
 - ในการสอนแต่ละครั้ง วัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ละตัวชี้วัด
 - ต้องวัดและประเมินการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทุกตัวชี้วัดในหน่วยนั้นๆ
 - สอนจนจบหน่วยบูรณาการแล้วจึงดำเนินการวัดและประเมินผลรวมให้ครอบคลุมตัวชี้วัด

28. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างเรียนในห้องเรียนคละชั้น วิธีการใดเหมาะสมที่สุด

- ก. การสังเกต การตรวจการบ้าน การทดสอบ
- ข. การสังเกต การตรวจผลงาน การทดสอบ
- ค. การสังเกต การประเมินตนเอง การทดสอบ
- ง. การสังเกต การให้เพื่อนประเมิน การทดสอบ

29. วิธีการประเมินนักเรียนในข้อใดเหมาะสมที่สุดเพื่อนำมาจัดกลุ่มด้านความรู้ความสามารถ

- ก. การสังเกต
- ข. การทดสอบ
- ค. การตรวจผลงาน
- ง. การสัมภาษณ์

30. เป้าหมายสำคัญของการจัดกลุ่มนักเรียนในห้องเรียนคละชั้น คือข้อใด

- ก. จัดกลุ่มเพื่อให้นักเรียนช่วยเหลือกัน
- ข. จัดกลุ่มเพื่อเพิ่มศักยภาพตามความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน
- ค. จัดกลุ่มเพื่อเอื้อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมได้ครอบคลุมตามหลักการสอน

คละชั้น

- ง. จัดกลุ่มเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสได้ใช้สื่อ อุปกรณ์การเรียนรู้อย่างทั่วถึง

เฉลย

แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้น
ในโรงเรียนขนาดเล็กก่อนและหลังการฝึกอบรม

1. ก	16. ก
2. ข	17. ง
3. ก	18. ค
4. ง	19. ข
5. ง	20. ง
6. ค	21. ง
7. ง	22. ข
8. ก	23. ก
9. ค	24. ข
10. ง	25. ข
11. ง	26. ง
12. ก	27. ค
13. ข	28. ข
14. ข	29. ข
15. ค	30. ก

**แบบประเมินทักษะด้านการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น
ในโรงเรียนขนาดเล็กของครูที่เข้ารับการฝึกอบรม**

ชื่อ-สกุล ผู้รับการประเมิน.....

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องผลการประเมินที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

เกณฑ์การประเมินแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับ 3 หมายถึง มาก (ผลการประเมิน มาก เท่ากับ 3 คะแนน)

ระดับ 2 หมายถึง พอใช้ (ผลการประเมิน พอใช้ เท่ากับ 2 คะแนน)

ระดับ 1 หมายถึง ปรับปรุง (ผลการประเมิน ปรับปรุง เท่ากับ 1 คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	1	2	3
1. ด้านการจัดการชั้นเรียนในห้องเรียนแบบคละชั้น			
1.1 จัดชั้นเรียนแบบคละชั้นที่สอดคล้องกับการบริหารจัดการชั้นเรียนแบบคละชั้นได้			
1.2 จัดห้องเรียนตอบสนองต่อการเรียนแบบคละชั้นและสามารถดัดแปลงพื้นที่การใช้ประโยชน์ในห้องเรียนได้ง่าย			
1.3 มีวัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ที่จำเป็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสามารถใช้ได้สะดวก			
1.4 จัดห้องเรียนให้มีป้ายนิเทศ มุมวิชาการ มุมสื่อการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง			
1.5 ห้องเรียนมีพื้นที่กว้างขวางเหมาะสมสำหรับกิจกรรมรวมชั้นและกิจกรรมกลุ่มย่อยที่แยกปฏิบัติ			
1.6 จัดแบ่งพื้นที่สำหรับกิจกรรมการเรียนรู้รวมชั้นและพื้นที่สำหรับกิจกรรมกลุ่มย่อยอย่างเหมาะสมและชัดเจน			
1.7 จัดแบ่งพื้นที่ห้องเรียนคำนึงถึงความสะดวกในการเคลื่อนไหวและการทำกิจกรรมของนักเรียน			
2. ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น			
2.1 ออกแบบกิจกรรมที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและสอดคล้องกับพัฒนาการของนักเรียนในระดับชั้นที่เรียนคละชั้น			

รายการประเมิน		ระดับความคิดเห็น		
		1	2	3
	2.2 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ของทุกระดับชั้นและจัดเรียงลำดับความยากง่ายตามระดับชั้น			
	2.3 เลือกเนื้อหาเดียวกันของทุกระดับชั้นมาจัดกิจกรรมพร้อมกันโดยมีระดับความยากต่างกัน			
	2.4 ศึกษาวิเคราะห์ให้นักเรียนรายบุคคลในด้านความสามารถในการเรียนรู้ ความสนใจ ความถนัดและข้อบกพร่อง			
	2.5 จัดเตรียมคละกลุ่ม / จับคู่ให้นักเรียนในลักษณะต่างๆ ที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้ง			
	2.6 จัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ กำหนดการสอนที่ระบุตัวชี้วัดและชิ้นงานที่แสดงถึงความสามารถของนักเรียนแต่ละระดับชั้น			
	2.7 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัดตามหลักสูตรและสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น			
	2.8 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละครั้งสอดคล้องกับเนื้อหาและเวลาเรียนตามระดับชั้นที่ทำการสอน			
3. ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น				
	3.1 กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ พฤติกรรม และกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามระดับชั้น			
	3.2 ใช้เทคนิคการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายเช่น ประเมินจากสภาพจริง ประเมินจากการปฏิบัติประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน			
	3.3 วัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์			
	3.4 วัดและประเมินผลการเรียนครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนดด้วยวิธีการที่เหมาะสมตามระดับชั้น			
	3.5 เปิดโอกาสให้นักเรียน เพื่อน มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนด้วยการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินร่วมกัน			
คะแนนรวมแต่ละระดับ				
คะแนนรวมทั้งหมด				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
วันที่เดือน..... พ.ศ.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

**แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่เข้ารับการฝึกอบรม
ที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1**

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

- 1.1 เพศ ชาย หญิง
- 1.2 อายุ 20 – 29 ปี 30 – 39 ปี 40 – 49 ปี
- 50 – 60 ปี

**ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมครูด้านการจัดการเรียนรู้
แบบคณะชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก**

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตรงกับระดับความพึงพอใจที่มีต่อ
หลักสูตรฝึกอบรมครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้นในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ซึ่งกำหนดคะแนนความพึงพอใจ
เป็น 5 ระดับ ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

รายการ / ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. ด้านเนื้อหาของหลักสูตร					
1.1 เนื้อหาของหลักสูตรมีความน่าสนใจ					
1.2 เนื้อหาของหลักสูตรช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจวิธีการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้น					
1.3. เนื้อหามีความเหมาะสมกับผู้เข้าอบรม					
1.4 เนื้อหาแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน					
1.5 การจัดลำดับของหน่วยการเรียนรู้มีความต่อเนื่องและ เชื่อมโยงกัน					

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
2. ด้านความรู้ความเข้าใจ					
2.1 ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ ก่อน การอบรม					
2.2 ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ หลัง การอบรม					
3. ด้านการนำความรู้ไปใช้					
3.1 สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้					
3.2 สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดและเผยแพร่ได้					
4. ด้านกระบวนการเรียนรู้					
4.1 กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย					
4.2 กิจกรรมการเรียนรู้น่าสนใจสามารถปฏิบัติได้จริง					
4.3 กิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้สามารถปฏิบัติได้เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด					
4.4 กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น					
5. ด้านสื่อประกอบการฝึกอบรม					
5.1 สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมหลากหลาย ทันสมัย สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้					
5.2 สื่อประกอบการฝึกอบรมช่วยให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามกิจกรรมได้					
6. ด้านการวัดและประเมินผล					
6.1 มีความพึงพอใจกับวิธีการวัดและประเมินผล					
6.2 วิธีการวัดและประเมินผลมีความหลากหลายสอดคล้องตามวัตถุประสงค์					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....